

OFFICERSTIDNINGEN

MEDLEMSTIDNING FÖR
OFFICERSFÖRBUNDET
NR 3 | 2014

VÄDRET *i fokus på* METOCC

SIDAN 24

FOI RAPPORT:

Kritik mot ME03

SIDAN 11

Kunskap om kyla
ger bättre förmåga

SIDAN 16

ÖB om med-
arbetarnas kritik

SIDAN 14

Brist på förråd leder
till förstörd materiel

SIDAN 5

HIGH POWER HIGH PRECISION

Nammo 12.7 x 99 mm (.50 cal) ammunition hits targets with very high accuracy and superior terminal effect. This means fewer rounds are required, and operations are more cost efficient. Carefully engineered to offer an unparalleled level of precision and reliability, Nammo 12.7 x 99 mm ammunition helps to resolve conflicts quickly and effectively.

Nammo

SECURING THE FUTURE

Dags att upphäva RB 5

Den senaste tidens händelser i Ukraina har gett nytt bränsle till försvarsdebatten och lett till en del konkreta åtgärder. Men en av de viktigaste åtgärderna och som skulle ge en direkt effekt har inte genomförts – att ompröva regeringsbeslutet (RB 5) från 2013.

När den allvarligaste krisen sedan murens fall växer fram och Ryssland visar upp en annan politisk ambition än vad vi tidigare utgått från i våra försvars- och säkerhetspolitiska bedömningar är det naturligt att det kommer krav på och löften om satsningar på försvaret.

Gotland och dess strategiska läge lyfts naturligt fram. Behovet av att ha en tydlig tröskel-effekt i vår försvarsförmåga lyfts upp. Finansministern använder uttryck som ”en substantiell uppskalning” och ”en inte obetydlig förstärkning av de långsiktiga ramarna” för försvaret. Mycket av det här är naturligtvis bra och glädjande. Många av oss som verkar inom försvaret har varit oroliga över vår försvarsförmåga. Vi får dock inte nu rusa iväg och glömma bort det första steget, att genomföra 2009 års försvarsbeslut. Att nu lova ekonomiska medel till det ena eller andra innan vi hanterat de obalanser som redan finns mellan tilldelade resurser och ställda uppgifter vore oklokt.

Därför är det bra att försvarsberedningen erhållit mer tid för sitt arbete. Dels för att kunna hantera det nu förändrade omvärldsläget men också för att tydligt beskriva hur de ser att riksdagen bör behandla den obalans som finns mellan ställda uppgifter och tilldelade resurser. Jag tycker att ÖB har varit mycket tydlig med de behov som finns för att skapa balans. Jag förväntar mig att försvarsberedningens rapport på ett tydligt men övergripande sätt beskriver

hur de ser att dessa obalanser ska hanteras. En beskrivning om hur 2009 års beslut ska finansieras behöver göras innan man rusar iväg och kommer med detaljförslag på hur vi ska möta dagens händelseutveckling. Här är det viktigt med långsiktighet.

RB 5 kontraproduktivt

Vill regeringen verkligen göra något här och nu för att stärka vår operativa förmåga kan de göra det genom att upphäva regeringsbeslut 5, RB 5. RB 5 är det regeringsbeslut som innebär att 500 miljoner ska frigöras på personalkostnader för att finansiera bland annat övningsverksamhet. RB 5 är direkt kontraproduktivt och riskerar, förutom vår operativa förmåga, att sätta käppar i hjulen för Försvarsmaktens nya personalförsörjningssystem då det aldrig får en chans att sätta sig.

För alla oss som följer arbetet med FMorg 18 blir det särskilt tydligt vilka dramatiska konsekvenser det skulle få. Jag vet också att Försvarsmakten redovisat de effekter man kunnat se så här långt av RB 5 till försvarsdepartementet så det finns ett tydligt underlag att fatta beslut utifrån. Och, det är inte i framtiden som de pengarna behövs, utan nu så att den nya organisationen kan byggas upp med säkerställd relevant finansiering. Försvarsministern har tydliggjort att regeringen ”noggrant kommer att följa upp vilka beslut vi fattat som fortsatt kommer att vara giltiga och vilka vi kommer att behöva förändra”. RB 5 är ett tydligt exempel på ett beslut som behöver förändras.

Personalkostnaderna

Emellanåt när jag diskuterar personalfrågor får jag höra att våra personalkostnader i den svenska Försvarsmakten är höga. FOI presenterade 2010 en rapport där personalkostnadernas andel av försvarsanslagen redovisades. Den visar att Sverige, bland jämförbara länder, ligger bland de med lägst personalkostnader. Vad är det som gör att Sveriges personalkostnader kan

Foto: Cecilia Larsson

ligga på 30 procent av försvarskostnaderna, som vi gör idag, när andra jämförbara länder som Danmark och Nederländerna ligger runt 50 procent?!?! Även om vi är effektiva och vårt försvar inte fullt ut är bemannat än så är det bara att konstatera att vi ligger lågt.

Du väljer dina företrädare

Vill också påminna om vårt förbundsmöte i höst och att ditt engagemang för förbundets framtid är viktigt. Redan nu har valberedningen skickat ut sitt första förslag till ny förbundsstyrelse, senast den 7 maj ska officersföreningarna lämna synpunkter på det. Ta kontakt med din förening om du har förslag på någon medlem som du vill nominera.

STOCKHOLM 4 APRIL 2014
LARS FRESKER, FÖRBUNDSORDFÖRANDE

> KANSLIET

Förbundsdirektör

Peter Löfvendahl
Arbete: 08-440 83 56
Mobil: 070-580 51 07
peter.lofvendahl@officersforbundet.se

Kamrer Susanne Skäfte

Assistenter

Barbro Kristiansson
Berit Fekete

Ombudsmän

Pelle Avelin, Patrik Larsson
Conny Jansson, Mikael Boox
Mikael Kenttälä, Fredrik Norén

Medlems- och försäkringservice

Susanne Bredberg
Annika Hägglund

Förhandlingschef

Niklas Simson

Informations-, press och webbansvarig

Daniel Skoglund
(Föräldraledig)

Informatör/Redaktör

Eva Langlet

Officersförbundets förtroendevalda revisorer

Torbjörn Ekelund
Per Thulin

Adress

Officersförbundet
Box 5338, 102 47 Stockholm

Telefon

08-440 83 30

Fax

08-440 83 40

E-post

kansliet@officersforbundet.se

> ”Både kvinnor och män är positiva till fler kvinnor i försvaret men de får inte bli för dominerande”

Nathalie Skovgaard,
rekryteringsavdelningen i danska försvaret

LEDARE

3 Dags att upphäva RB 5

NYHETER

- 5 Förrådsbrist leder till materielförstöring
- 6 Bättre bemötande – rekryter stannar på K3
- 7 Bättre ekonomisk uppföljning efterfrågas
- 8 Säkerhet genom avskräckning
- 9 Nära samarbete mellan nordiska dykare
- 10 Ny modell för materielinköp
- 11 Glapp målbild och faktiska uppgifter
- 12 Riksrevisionen saknar tydlighet
- 13 Riksrevisionen ifrågasätter försvarsreformen

REPORTAGE

- 14 ÖB om kritiken från medarbetarna
- 16 Köldkunskap för bättre förmåga
- 18 Rekordmånga kvinnor till dansk värnplikt

ANALYS

22 Försvarets krigsavhållande tröskelförmåga

FÖRBANDSBESÖK

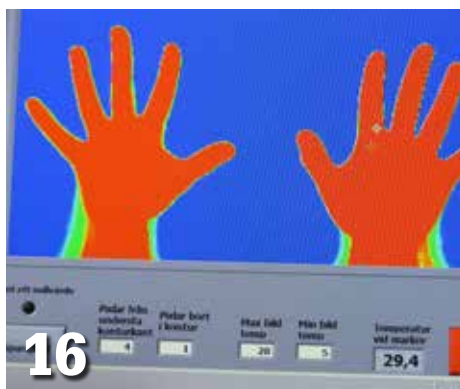
24 Ökad efterfrågan på militärt väder

FÖRBUNDSNYTT

- 30 Fortsatta utmaningar för FM
- 31 Nyheter från F-pan
- 32 Officersförbundets stipendium!
- 34 Förbundsmötet – så funkar det
- 36 Propositionerna 8–10

INSÄNDARE

- 38 Hur många ominriktningar tål FM?
- 39 Ukraina och konsekvenser för Sverige

> PRESIDIUM

FÖRBUNDSORDFÖRANDE:

Lars Fresker. Tel: 08-440 83 47,
Mobil: 0706-28 25 81
lars.fresker@officersforbundet.se

1. VICE FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Johnas Mård. Tel: 0455-853 27,
Mobil 0703-20 23 49
johnas.mard@officersforbundet.se

2. VICE FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Maria von Below. Tel: 0920-234 000
maria.vonbelow@officersforbundet.se

> FRÅGOR

Frågor kring medlemskap, medlemsuppgifter och försäkringar

Susanne Bredberg och Annika Hägglund 08-440 83 30. Telefonstängt onsdagar och fredagar

Frågor kring löne- och anställningsvillkor, rättshjälp, facklig utbildning mm

Ombudsmän Medlemsstöd: 08-440 83 30

Frågor kring information, press och hemsida

Daniel Skoglund 08-440 83 49, 076-525 40 85
Eva Langlet 08-440 83 34, 070-654 45 00

> REDAKTION

OMSLAGSBILD

Foto: Sussi Lorinder

ANSVARIG UTGIVARE/ CHEFREDAKTÖR

Eva Langlet 070-654 45 00
eva.langlet@officersforbundet.se

REPORTRAR

Linda Sundgren 0708-20 39 88
linda.sundgren@officersforbundet.se

ADRESS

Förbundskansli/tidningsredaktion
Box 5338, 102 47 Stockholm
Besöksadress: Sturegatan 15, 4tr

TELEFON

Växel 08-440 83 30

FAX

08-440 83 40

ANNONSER

Irmér Media AB, 08-742 10 08
info@irmerrmedia.com

Annons bOKas senast 1 vecka
före redaktionellt manusstopp.

LAYOUT

Produktionsdesign AB

TRYCK

Ljungbergs tryckeri,
Klippan

MANUSSTOPP

Officerstidningen
Nr 4, 13 maj
Nr 5, 12 augusti

INSÄNDARE

Insändare som överskrider
3500 tecken inklusive
blanksteg tas ej emot.

Eftertryck utan skriftligt
tillstånd från redaktionen
förbjudes.

Insändare skickas till:
info@officersforbundet.se

Fordon rostar i väntan på nytt förråd.

”Man kan köpa in materiel för en och en halv miljard, men inte anpassa förråd för hundratusen kronor”

Nya fordon möglar

Förrådsbrist leder till materielförstöring

FMlog lider brist på förråd vilket leder till omfattande materielskador. På Eksjö garnison står ett stort antal nya fordon och rostar. Tidigast om två år kan det planerade förrådet stå klart.

– Jag har varit runt på ganska många garnisoner i Försvarmakten. I stort sett ingen har tillräckligt med förråd, säger Mats Rihne vid avdelningen för logistik och gemensam materiel på FMV som utfört inspektionen på Ing 2.

Vid en inspektion av hanteringen av ny materiel på Ing 2, konstaterar inspektören i sin rapport att FMlog saknar förråd som uppfyller kraven för förrådsställning av den nya materielen. Detta trots att behovet av fler förrådsplatser varit känt i flera år.

– Jag var med på ett möte med FMlog för tre fyra år sedan när vi tog upp det här. Men det går oerhört trögt.

Jag tror att vi inom armén generellt tar för lätt på det här med förvaring, säger major Mattias Lagerqvist, teknisk chef på Ing 2.

Faller mellan stolar

Varför ett nytt förråd inte stod klart redan när den nya materielen (Ingenjörsvagn 120, Hjulastare 18 T SP, Bandvagn 410 med mera) levererades, är oklart. Men Mats Rihne säger att den här typen av ärenden kan falla mellan stolarna.

– Anskaffning av materiel och förråd är en delad process där FM, FMV och Fortverket är inblandade. Det finns ingen som har ett övergripande ansvar, säger han.

Först om två till tre år kommer

det nya förrådet att stå klart. Mattias Lagerqvist berättar att FMlog i väntan på det börjat installera torrluft i en del äldre förråd för att skydda de nya fordonen. Men det får man inte fortsätta med.

– Det tragiska är att vi med relativt små medel skulle kunna anpassa förråden till fungerande torrförråd. Men det har man satt stopp för av ekonomiska skäl. Man kan köpa in materiel för en och en halv miljard, men inte anpassa förråd för hundratusen kronor, säger han.

Dyr sanering

Nu står fordonen istället i fuktiga förråd och drar på sig allehanda skador.

– Det handlar om korrosion och mögel. Fordon med splitterskyddade hytter är täta. Vid temperaturväxlingar bildas kondens och det

uppstår korrosionsskador på bland annat elektronik. Att reparera och mögelsanera kostar och det blir dyrare än om vi hade fått installera torrluftsförvaringsplatser, säger Mats Lagerqvist.

Enligt Lagerqvist har situationen förvärrats avsevärt sedan införandet av Prio och omdaning av försvarslagistik. Ledtiderna för reservdelsleveranser har blivit mycket längre vilket leder till att fler fordon blir ståendes.

– Det kan ta fruktansvärt lång tid att få fram grejer. Eftersom Försvarmakten har så få reservdelar själva i lager måste vi beställa från producenten. Ibland är det slut hos dem också och då måste de tillverka nya delar och skicka till oss. Under tiden blir materielen här stående.

LINDA SUNDGREN

> NOTISER

SOLDATRABATT SKA FÅ SOLDATER ATT UPPTÄCKA SKÖVDE

Skövde kommun vill få soldaterna att stanna kvar i kommunen eftersom fler aktiva invånare bidrar till tillväxt och inkomster för näringsidkare,

föreningar och kommun. Försvarmakten å sin sida tycker det är viktigt att de anställda känner sig hemma på orten där de arbetar eftersom det

ökar chanserna att de fullföljer sin anställning. Tillsammans har man därför under våren delat ut "Prova Skövde-paketet" med erbjudanden

för att välkomna och få de nyanställda soldaterna att känna sig hemma i Skövde. (EL)

Foto: Anna Norén – FBB

Arbetsbelastningen har tidigare varit för hög i början av GMU.

Bättre bemötande – rekryter stannar på K3

För hårda fysiska krav och dåligt bemötande ledde till många avhopp från den grundläggande militära utbildningen på K3. Men efter en internt framtagen handlingsplan har den negativa trenden vänt och nu väljer betydligt fler att stanna.

– Det är jätteroligt när man går runt och pratar med rekryterna. Det går bra för dem och de trivs. Men vi har fortfarande arbete kvar att göra och jag ropar inte hej förrän vi är över bäcken, säger regementschef Dag Lidén.

I fjol konstaterade K3 i Karlsborg stora avhopp från GMU. Under höstens utbildningsomgång hade drygt 20 procent lämnat inom loppet av två veckor, bland annat på grund av dåligt bemötande och en alltför tuff fysisk belastning. Regementschef Dag Lidén tog initiativ till en intern åtgärdsplan för att skapa en bättre miljö för rekryterna. Den sjuöskades vid årsskiftet och sex

veckor in på terminens första utbildning har endast fyra procent valt att sluta.

Inget slack

– Alla anställda är med på det här och förstår att vi behöver förändra. Den respons jag får från dem är hundraprocentig, det finns inget slack på linan, säger Dag Lidén.

Ett av de grundläggande problemen regementet haft är, enligt Lidén, utbildarnas uppfattning om syftet med GMU. Utbildningen har ansetts kunna användas för att selektera ut krigsdugliga soldater och ambitionen har varit att soldaterna ska vara fulltränade efter tre månaderna.

Oförstånd

– Mycket av det som skett har berott på oförstånd och bristande insikt, säger Dag Lidén. Man har lagt sig på en för hög stressnivå och arbetsbelastning gentemot rekryterna.

Regementschefen säger att man nu tagit ett helhetsgrepp om situa-

tionen och på bred front ansträngt sig för att ändra personalens inställning.

Vill ha optik

– Vi jobbar med det här internt på förbandet, men har också externt stöd från Forsvarsmaktens ledarskaps- och pedagogikenhet och MHS Halmstad som följer upp vårt förändringsarbete och rapporterar till arméchefen. Jag vill ha optik i det vi gör, säger Dag Lidén.

Hittills tycks åtgärdsplanen fungera och avhoppet har minskat drastiskt. Men att få fler att fullfölja utbildningen är inte det primära målet, enligt Lidén. Han vill skapa ett bra och väl genomtänkt utbildningsklimat där både personal och rekryter trivs.

– Det kommer alltid att finnas de som vill hoppa av. Vi råar inte över alla omständigheter i rekryternas liv och de som kommer hit gör det av många olika skäl och med skiftande ambitionsnivå. Men vi vill att alla som varit hos oss ska känna

”Mycket av det som skett har berott på oförstånd och bristande insikt”

att det har varit en bra tid, även de som kanske upptäcker att Forsvarsmakten inte är något för dem.

Enligt Dag Lidén, kommer arbetet med handlingsplanen att fortgå även under kommande GMU och han följer utvecklingen kontinuerligt.

– Jag får en återkoppling varannan vecka. Vi kommer att fortsätta vårt förändringsarbete för att bli ännu bättre.

LINDA SUNDGREN

Delar ur K3:s åtgärdsplan

- Stoppa felaktigt beteende - vidta omedelbara åtgärder.
- Alla former av icke acceptabelt språkbruk bemöts av alla alltid.
- Lägre krav tidigt i utbildningen. Mötet mellan rekryten och FM ska vara pedagogiskt anpassat till rekrytens situation.
- Handledarutbildning tas fram och implementeras stegvis efterhand som kunskapen byggs upp.
- Avdela tillräckligt antal befäl till GMU-skv.

> NOTISER

FÖRTROENDET FÖR FACKET ÖKAR

38 procent av Sveriges befolkning har stort förtroende för facket, vilket är den högsta siffran sedan man började mätningarna i början av 2000-talet. Det visar Förtroendebaremeterns årliga mätning av

medier, företag och institutioner. Förtroendet för facket har ökat från 33 procent förra året till 38 procent i år. Andra som fått ökat förtroende det senaste året är bankerna och storföretagen medan såväl regeringen

som riksdagen har fått minskat förtroende. Förtroendebaremetern görs av Medieakademin och Göteborgs universitet och genomförs av TNS Sifo. (EL)

VISSLARFUNKTION P

FMV inför en så kallad visslarfunktion. Det ska på så vis bli lättare för anställda, leverantörer och kunder att rapportera misstankar om allvarliga oegentligheter inom myndigheten, till exempel mutbrott eller annan ekono-

Bättre ekonomisk uppföljning efterfrågas

Försvaret har ett stort ekonomiskt underskott. Pengar saknas till såväl materieförsörjning som personalkostnader, konstaterar Riksrevisionen.

Riksrevisionen har granskat om tillräckliga åtgärder genomförts för att skapa ekonomiska förutsättningar för att uppnå 2009 års beslut om inriktningen för försvaret. I rapporten *Ekonomiska förutsättningar för en fortsatt omställning av försvaret* framkommer att de åtgärder som hittills genomförts inte är tillräckliga. Ett annat problem som man pekar på är att den långsiktiga ekonomiska planeringen brister. I stället för att planera för försvarets utveckling på lång sikt har man försökt skapa balans mellan uppgifter och resurser på kort sikt,

Långsamma omfördelningar

Granskningen visar att det både planerats och genomförts åtgärder på en rad områden, bland annat inom stödverksamhet och logistik,

organisationsförändringar och materieförsörjning. Ambitions- höjningar har gjorts möjliga genom omfördelningar och anslagsparande, och genom att anslaget för förbandsverksamhet har varit större än vad Försvarmakten föreslog i underlaget till 2009 års inriktningsproposition.

Problemet är att omfördelningen av kostnader skett långsammare än planerat. Samtidigt har många kostnader ökat, särskilt för personal och tjänster.

Rationalisering krävs

Konsekvensen har bland annat blivit att det i fortsättningen kommer att krävas omfattande rationaliseringar av verksamheten och åtgärder för att hantera problemen inom materieförsörjningen. Enligt Försvarmakten saknas 3 till 5 miljarder kronor årligen för att säkra anskaffningen av materiel de närmaste tio åren och ytterligare resurser behövs för att täcka personalkostnader.

För att insatsorganisationen ska

Foto: Bengt Olof Olsson - TT

Personalkostnaderna har ökat.

kunna fortsätta att utvecklas behövs anslagsförstärkningar men också rationaliseringar i verksamheten. Det handlar bland annat om besparingar inom personalområdet. Samtidigt betonar man att det är viktigt att sådana rationaliseringar noggrant vägs av mot behovet av tillgänglig och kompetent personal som kan göra insatser i den omfattning och med den inriktning som riksdagen och regeringen har beslutat.

– Regeringen måste nu fokusera på att förbättra de ekonomiska förutsättningarna för att långsiktigt uppnå målen för omställningen av försvaret. Det är viktigt att rationaliseringarna balanseras så att försvaret även framöver kan göra insatser och lösa sina uppgifter, säger riksrevisor Jan Landahl i ett uttalande på Riksrevisionens hemsida.

Ekonomisk uppföljning

För att stärka kontrollen och på så vis förbättra förutsättningarna att uppnå målen för omställningen rekommenderar Riksrevisionen att regeringen utvecklar sin ekonomiska uppföljning av kostnadsstrukturen inom Försvarmakten. Regeringen bör också redovisa ekonomiska konsekvenser till riksdagen i samband med större strategiska beslut.

Försvarmakten å sin sida bör enligt Riksrevisionen vidareutveckla sin uppföljning av resultaten av genomförda rationaliseringar och besparingar.

EVA LANGLET

"Undvik hemtagande vid trakasserier"

Försvarmakten bör analysera hur kränkande särbehandling av kvinnlig personal under insats kan förebyggas. Det är en av rekommendationerna efter att hanteringen av Uganda-trakasserier analyserats.

En kvinnlig, svensk officer utsattes för sexuella trakasserier och kränkningar av ett tyskt befäl under en EU-ledd utbildningsinsats i Uganda

2013 (se OT nr 1-2014). Händelserna anmäldes och ledde till en rad olika utredningar i Sverige, EU och Tyskland. Nu har insatsstabens avdelning för erfarenhetsanalys gjort en sammanställning av ärendets hantering. Det konstateras att Högkvarteret skötte fallet på ett berömvärd sätt, men rapporten innehåller också flera rekommendationer till förbättringar. Bland annat riktas kritik mot att den utsatta officeren togs hem eftersom

det försvarade utredningen och sände felaktiga signaler i skuldfrågan. Istället borde stöd ha skickats ner till insatsområdet. Försvarmakten rekommenderas också att analysera hur kränkande särbehandling av kvinnlig personal under missioner ska kunna förebyggas. Dessutom kritiserar FM:s mediehantering av fallet eftersom det mottogs negativt internationellt. I Tyskland pågår en militärprocess mot den anklagade office-

ren. Vid fällande dom riskerar han disciplinära åtgärder som löneavdrag eller arrest.

LINDA SUNDGREN

Fotnot

Rapporten från insatsstabens avdelning för erfarenhetsanalys är hemligstämplad med hänvisning till att man inte vill riskera att skada relationen till annan nation. Avdelningen har via mejl delgett Officerstidningen delar av resultaten.

Å FMV

misk brottslighet. Anmälaren kan välja att vara anonym och det är bara personer i ledande ställning eller nyckelpositioner som kan anmälas via visslarfunktionen. (EL)

INSTRUKTION FÖR ARBETSMILJÖARBETE

Arbetet med att ta fram en instruktion för arbetsmiljöarbetet i Försvarmakten fortgår. Instruktionen riktar sig mot de centrala verksamhetsutövarna och talar om vad som krävs för att efterleva arbetsmiljölagen.

Den består av tre delar som tydliggör personaldirektörens ansvar för att reglera det systematiska arbetsmiljöarbetet, jämställdhets- och jämlikhetsarbetet, friskvård och försvarspsykologi. Arbetsgruppen som

utvecklar instruktionen påpekar också att det är viktigt att instruktioner använder allmänt vedertagna begrepp inom arbetsmiljöområdet. (LS)

Säkerhet genom avskräckning

I Norge har en dykolycka blivit film och visas i utbildningssyfte tillsammans med rapporter från andra olyckor. Avsikten är att öka säkerhetstänkandet genom att visa hur illa det kan gå om man tappar fokus.

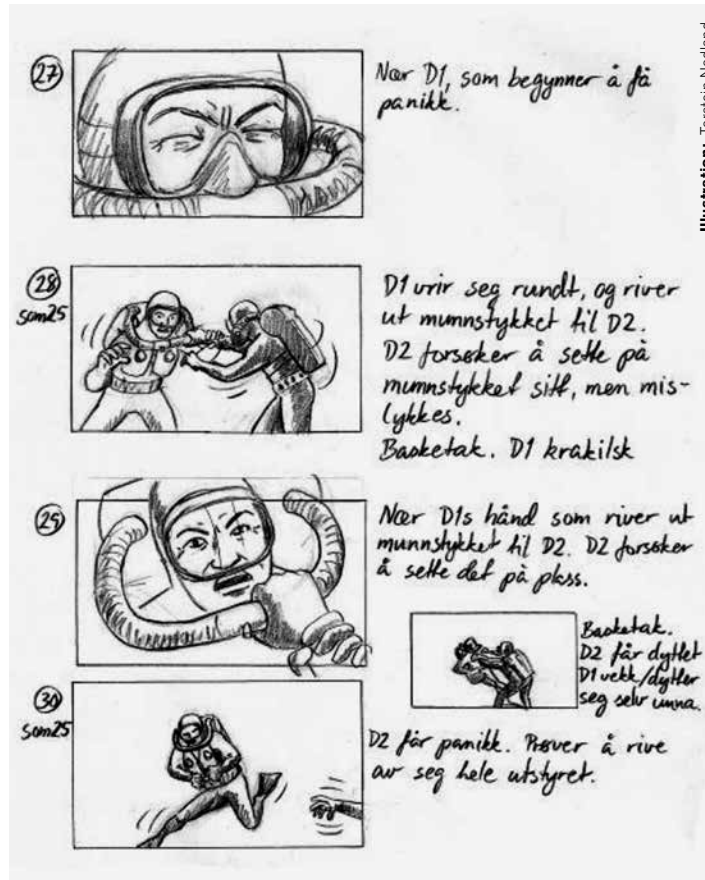
Den 29 april 2003 inträffade en allvarlig olycka i norska Tjelsundet. Ett rutindyk slutade med att två män var nära att omkomma. Ett par år senare hölls en dykledarutbildning vid Dykker og Froskemannskolen i Haakonvern. Ingen av deltagarna mindes det som hade hänt i Tjelsundet.

– När en olycka inträffar blir det några rubriker i tidningarna och sedan glöms det bort. Dessutom har vi stor rotation inom försvaret vilket gör att erfarenheter försvinner iväg, säger Geir Gundersen vid Dykker- og Froskemannskolen.

Starka bilder

Nu har Tjelsundsolyckan blivit en 30 minuter lång film. Den används i utbildningssyfte, främst för blivande dykledare, men också för läkare och andra berörda i både Norge och Sverige. Filmen varvas med autentiska stillbilder, både från Tjelsundsolyckan och andra tillbud. En del av dem mycket starka.

– Bilderna har jag hittat i riksarkivet i Oslo. Där finns massor av material sparad från femtotalet och framåt. Jag använder det därför att jag vill att vi ska lära oss av det. Bild och film ger ett mycket starkare och mer realistiskt intryck än när någon bara står och berättar, och i filmen är två dykare från olyckan med och spelar sig själva. Vi vill väcka folk och få dem att förstå allvaret i det vi håller på

med och hur illa det kan gå om man tappar fokus, säger Geir Gundersen.

Hängde i livlinorna

Olyckan i Tjelsundet inträffade under ett övningsdyk med två värnpliktiga och en dykledare. Geir Gundersen, som var med och utredde olyckan, beskriver det som en helt vanlig dag på jobbet; ett ordinarie träningsdyk med bra väder och god stämning. Ändå var det ett krävande uppdrag för den nyutbildade röjdykaren som skulle försöka fånga en kattfisk med kniv

medan dykledaren såg på. Stark ström och hårt arbete ledde till att dykaren fick koldioxidbrist och greps av panik. Den värnpliktige kamraten simmade dit. Tumult utbröt och det slutade med att båda tappade sina munstycken.

– Det var strömt och hade de inte haft livlinor hade de försvunnit iväg. När dykledaren upptäckte dem hängde de avsvimmade i linorna som var fästade i bojar vid ytan.

Dykledaren fick upp dem på däck. Med första hjälpen återfick den ena medvetandet relativt

”Bilderna har jag hittat i riksarkivet i Oslo. Där finns massor av material sparad från femtotalet och framåt”

snabbt. För den andre var läget mer kritiskt och han låg i koma under en längre period. Idag är båda helt återställda.

Tuff kultur

– Det är en tuff kultur bland dykare, men vi vill få dem att förstå hur viktigt det är att säga ifrån när man börjar bli trött och sliten. Det hoppas vi att filmen ska bidra till. För att behålla trycket i utbildningsmaterialet försöker jag hela tiden förnya det och jag använder även en del material från andra länder, exempelvis USA.

Enligt Geir Gundersen är allvarliga dyktillbud i norska försvaret ovanliga numera. Man får sällan in fler än tio olycksrapporter om året och merparten av dem handlar om smärre materielfel.

– Den senaste allvarliga olyckan vi hade var 2011 under ett fridyk i en övningstank. Men det betyder inte att vi kan slappna av. Vi måste hela tiden hålla säkerhetsmedvetandet högt och påminna oss om hur viktigt det är att ta det vi gör på allvar.

LINDA SUNDGREN

> NOTISER

ALLVARLIGA TILLBUD MED JAS 39 UTREDS

Under en luftstridsövning med två Jas 39 gripen kom den anfallande enheten väldigt nära målet. Nu har Statens haverikommission (SHK)

startat en utredning för att undersöka hur nära planen var varandra och varför det skedde. Tillbudet ägde rum 20 mars på F 21. Ytterligare en allvarlig

Jas gripen-händelse utreds efter att en pilot nästan krockade med en vindmätarmast i norra Vättern i november i fjol. Enligt SHK:s

utredare, Agne Widholm, var det bara tillfälligheter som gjorde att kollision uteblev. Inom ett år planeras båda rapporterna vara klara. (LS)

Sverige bäst i världen på dykning i kallt vatten.

”När jag inte fick på mig utrustningen lika snabbt som de mer erfarna gubbarna fick jag höra att ”Ska du hålla på hela jävla året?””

Nära samarbete mellan nordiska dykare

Dyksäkerheten inom svenska försvaret har ökat avsevärt och senaste dödsolyckan inträffade 1997. Samarbetet kring utbildning och säkerhet mellan de nordiska dykenheterna är stort och även i Sverige visas den norska filmen från Tjelsundet.

Svenska marinen utför cirka 10 000 dyk årligen. Avvikelsestatistiken från dessa är relativt konstant med en handfull mindre materielfel samt ett par fall av dykarsjuka per år.

– Vi räknar krasst med ett till två fall om året, annars skulle vi inte kunna utföra någonting. Hur man reagerar vid ett dyk är väldigt individuellt och beror också på dagsform. Men det är enklare fall som vi tar om hand omgående och på ett professionellt sätt och då blir det inga

långsiktiga men, säger Jerry Linden, chef för utvecklingsavdelningen vid Försvarmaktens dykeri- och navalmedicinska centrum i Karlskrona.

Senaste dödsfallet inom svenska försvarets dykenhet skedde i tanken i Karlskrona.

– Killen var förkyld, men lurade systemet och sa att han var frisk. Det var sista dyktillfället innan en utbildning skulle börja. Hade han inte dykt den dagen hade han inte kommit in på utbildningen så han chansade, säger Jerry Linden.

Allt ska rapporteras

Dykverksamheten har samma höga rapporteringskrav som flyget. Alla former av avvikelser anmäls.

– Att rapportera att man tappat en simfot kanske inte känns relevant. Men får vi in 100 sådana rapporter kan det tyda på ett konstruktions-

fel. Vi är väldigt noga med att allt som händer rapporteras.

Antalet allvarliga dykolyckor har minskat markant sedan nittiotalet.

Enligt Jerry Linden beror det främst på ändrade attityder. När han själv påbörjade sin dykutbildning 1986 rådde en subkultur som snarare sänkte än höjde säkerheten.

– När jag inte fick på mig utrustningen lika snabbt som de mer erfarna gubbarna fick jag höra att ”Ska du hålla på hela jävla året?” och jag hoppade nästan i med grejerna under armen. Den som begick ett misstag blev straffad och fick simma med cyklopet upp och ner eller något i den stilen. Sådant förekommer inte längre.

Samarbetet mellan de nordiska ländernas dykenheter är omfattande. Förbanden är små, specialiserade enheter och för att få ut mesta

möjliga effekt av de resurser som står till buds hjälps man åt kring utbildning och lär av varandras materiel och erfarenheter.

32-gradigt vatten

– Danskarna vet vilken utrustning som fungerar bäst när man dyker i vatten med stora sandbankar medan vi är bland de bästa i världen på dyk i kallt vatten, säger Jerry Linden.

Även länder utanför Norden deltar i samarbetet.

– Holländarna har en övningsanläggning i Västindien och de vet vad som gäller i varmt vatten. Vi pratade med dem innan vi skickade ner dykare till Adenviken. Vad som händer med en attackdykare som ska simma i 32-gradigt vatten hade vi dålig koll på.

LINDA SUNDGREN

HÖGT BETYG FÖR MILITÄRHISTORIA

I en granskning av ämnet historia vid svenska universitet och högskolor får Försvarshögskolans utbildning i militärhistoria omdömet hög kvalitet. Av

totalt 29 granskade historieutbildningar runt om i landet på kandidat-, magister- och masternivå fick tre betyget bristande kvalitet, två mycket

hög kvalitet och resterande hög kvalitet. De utbildningar som får det högsta betyget belönas med en extra kvalitetspeng av regeringen medan

de i botten riskerar att bli av med sin examinationsrätt. Granskningen har genomförts av Universitetskanslerämbetet (UKÄ). (LS)

Ny modell för materielinköp

Regering och riksdag måste få bättre kontroll över den försvarsmateriel som införskaffas. I dagsläget kan inte politikerna påverka den långsiktiga materieförsörjningen utan ställs inför beslut som i praktiken redan är fattade av Försvarsmakten och Försvarets materielverk. Det menar den utredning som tillsattes för ett år sedan och lämnade sitt förslag i slutet av mars.

Den föreslagna modellen ska medföra att planerings-, besluts- och uppföljningsprocessen för anskaffning av försvarsmateriel blir förutsägbar, transparent, långsiktig och mer effektiv.

Utredningen föreslår att riksdag och regering en gång per valperiod tar ställning till en investeringsplan som omfattar tolv år och har tydlig koppling till kraven på den operativa förmågan. Försvarsmakten bör sedan årligen lämna förslag till

Foto: Bengt Olof Olsson - TT

Rullande planering ger bättre struktur.

regeringen om investeringar för de kommande sex åren. Varje år bör riksdagen godkänna regeringens förslag till vilka investeringar som får anskaffas de närmast följande tre åren och informeras om vilka

investeringar som föreslås börja förberedas för anskaffning de därpå följande tre åren.

En sådan modell med en årlig rullande planering innebär att det på ett strukturerat sätt går att

omhänderta förändringar när ny information kommer fram eller om projekt blir fördröjda. Det skriver regeringen i ett pressmeddelande.

EVA LANGLET

Fackligt anslutna vill ha ett regeringsskifte

Röstade de fackligt anslutna arbetstagarna idag skulle 58 procent välja ett röd-grönt alternativ och 31 procent Alliansen. Det innebär att Alliansen har backat 15 procent sedan förra valet hos dessa väljare. Ser man enbart till Saco-medlemmarna ser dock bilden annorlunda ut. Där väger det jämnt mellan blocken med 44 procent för de röd-gröna och 45 procent för Alliansen.

Opinionsföretaget Novus har under två veckor i slutet av februari och i början av mars frågat 2 000

fackligt anslutna hur de ser på de olika partierna ett halvår innan riksdagsvalet.

Välfärden högst upp

Sedan förra valet har det skett en förskjutning i vilka sakfrågor man anser vara avgörande för val av parti. 2010 stod landets ekonomi högst på listan. Nu är det välfärdsfrågorna som tagit de tre första platserna och ekonomin har halkat ner till en fjärde plats. De tre sakfrågor som toppar listan så här ett halvår före valet är sjukvården

(44 %), skola och utbildning (42 %) och sysselsättning (35 %). Försvaret kom långt ner på listan och fick tre procent av rösterna.

En fjärdedel av de svarande kan tänka sig att byta parti på grund av en sakfråga (Saco-medlemmar 39 %). De sakfrågor som man framför allt är beredd att byta parti för är invandring, skola och sjukvård. Endast två procent kan tänka sig byta parti på grund av försvarspolitikern.

EVA LANGLET

Foto: Jan Håkan Dahlistrom - TT

Vården den viktigaste frågan för väljarna.

> NOTISER

NYTT HUVUDSKYDDSOVBUD

Rekrytering av nytt huvudskyddsombud till Försvarsmakten har påbörjats. Det centrala huvudskyddsombudet företräder all personal i FM och har

också samordningsansvar för övriga huvudskyddsombud inom myndigheten. Annons har gått ut och enligt den beräknas tjänsten motsvara 75

procent av en heltid. Det är de fyra största arbetstagarorganisationerna inom FM (Officersförbundet, Försvarsförbundet, Saco försvar och

Seko försvar) som formellt utser huvudskyddsombud. Preliminärt ska det nya huvudskyddsombudet vara på plats första november i år. (LS)

Kritik mot ME03 i FOI-rapport

Glapp målbild och faktiska uppgifter

Senaste insatsen utanför Somalia beskrivs som lyckad, men brister i analysen gjorde att målbilden inte helt stämde överens med läget på plats. Det visar en rapport från Totalförsvarets forskningsinstitut. Planeringsansvarig vid marintaktiska staben tycker dock att kritiken är obefogad.

När Sverige i fjol för tredje gången deltog i Operation Atalanta utanför Somalia, hade läget i insatsområdet förändrats sedan föregående mission 2010. Piratattackerna hade sjunkit markant och antalet kapade fartyg var det lägsta på flera år. Förändringen ledde till att efterfrågan på bordningsförmåga, eskortering, piratjakt och avvärjning minskat. Istället fanns behov av helikopterspaning mot piratläger längs kusten. Men enligt den granskning av insatsen som Magdalena Tham Lindell och Anna Weibull vid FOI genomfört, anpassades inte planeringen fullt ut efter det förändrade behovsläget.

Bildtolkar flögs ner

– Egentligen var det först när de kom ner till insatsområdet som de förstod hur mycket som hade förändrats, säger Tham Lindell. Men förbandet visade hög grad av anpassningsförmåga och flexibilitet, vilket också är ett av skälen till att insatsen ändå blev så lyckad.

De två helikopter 15 som ingick i förbandet nyttjades betydligt mer än planerat. Viss utrustning uppgraderades och två bildtolkar flögs ner.

– Att komplettera besättningen under pågående insats är inte optimalt, men det fungerade. På styrkehögkvarteret var man mycket imponerade av bilderna som svenskarna

Stort behov av helikopterspaning längs Somalias kust.

levererade, de var några av de bästa i insatsen, säger Weibull.

Tham Lindells och Weibulls rapport bygger på ett omfattande material där de följt ME03, från riksdag, regering och Högkvarter, via EU till det lokala FHQ i Djibouti och ut till fartyget. Att den uppfattning som rådde om läget i insatsområdet inte var helt överensstämmande med verkligheten kan bero på flera faktorer, säger de. Bland annat bristen på kontinuitet.

– Marinens insatser sker betydligt mer ad hoc än arméns och det kan ha bidragit till man inte förstod exakt hur det såg ut i området. I EU Navfor kompenseras det delvis genom en permanent stabsofficer på styrkehögkvarteret i London,

men det kan inte jämföras med exempelvis Afghanistan där vi haft förband som under flera år följt utvecklingen på plats.

”Måste tänka om”

Forskarna tror att såväl regering och riksdag som Högkvarteret måste tänka om när det gäller den här sortens insatser.

– Marina insatser kommer att fortsätta ske ad hoc, vi har inte resurser för mer permanenta uppdrag. Men man måste inse att det kräver mer planering och förberedelser än när man roterar till insatser som löper över flera år.

ME03:s förbandschef, Mattias Jansson, anser att det ligger en del i kritiken i FOI-rapporten. Enligt

”Marinens insatser sker betydligt mer ad hoc än arméns.”

honom hade det behövts mer än de tio övningsdygn man hade innan avresa.

– Vi hade kanske behövt i alla fall fem till, säger han. Men så hade vi också resan ner på oss att öva.

Enligt Mattias Jansson var förbandet införstått med att läget hade förändrats sedan ME03.

– Den generella bilden vi hade fått var att läget i insatsområdet inte var detsamma som under ME02, men hur stort genomslag det fick är svårt att säga. Vi hade fyra huvuduppgifter att lösa och som gav oss vårt mandat, men sedan kanske det skedde en viss tyngdpunktsförskjutning på plats.

”Anpassning inget konstigt”

Roger Nilsson vid marintaktiska staben ansvarade för planeringen inför ME03. Han anser att förberedelserna följde de gällande operationella och taktiska krav som EU Navfor ställde på förbandet.

– Min uppfattning är att de uppgifter förbandet var satt att lösa svarade mot uppgifterna de de facto löste på plats. Att det sedan sker en anpassning i insatsområdet och att vi kompletterar med kompetens är inget konstigt. Det är så vi jobbar under insats. Att man sedan vill ha mer övningstid kan jag förstå, man kan alltid öva lite till, säger Roger Nilsson.

LINDA SUNDGREN

SKÄRPT VAPENHANDELSKONTROLL

I slutet av mars lade regeringen fram en proposition om ett svenskt tillträde till FN:s vapenhandelsfördrag (Arms trade treaty) från 2013. Fördraget

ställer krav på nationell kontroll över internationell handel med krigsmateriel för att minska risken för illegal handel. Regeringen bedömer inte att

det krävs några ändringar i svensk lagstiftning för att ansluta till fördraget. Sedan juni 2012 pågår dock en utredning som ser över svensk export

av krigsmateriel. Utredningen ska lägga fram sina förslag i december i år. (LS)

Riksrevisionen saknar tydlighet och tra

Riksdagen har inte fått tillräckligt tydlig information om Försvarsmaktens omställning och vad den innebär för förmågan. Det skriver Riksrevisionen i ny rapport.

– Regeringen bör göra målen för försvaret och kraven på förmåga tydligare. Informationen som lämnas till riksdagen bör också bli tydligare så att det i högre grad går att göra jämförelser från år till år, säger riksrevisor Jan Landahl i ett pressmeddelande i samband med att rapporten släpptes den 19 mars.

Riksrevisionen har granskat hur Försvarsmakten förändrats genom de tre senaste försvars- och inriktningsbesluten 2000, 2004 och 2009 och om detta har redovisats på ett tydligt sätt för riksdag och allmänhet.

Av rapporten framgår att det visserligen finns mycket information kring hur Försvarsmakten förändrats från ett invasionsförsvaret till nuvarande insatsförsvaret men att det finns brister i fråga om tydlighet och transparens.

Tydlig beskrivning av mål och krav

Enligt Riksrevisionens bedömning har det under åren skett en gradvis förskjutning av inflytande från riksdagen till regeringen. Riksdagens beslut avseende mål och krav på operativ förmåga har fått en mer övergripande karaktär och regeringen har fått ett allt större utrymme att förvalta besluten. Det har bland annat lett till att det blivit svårare att redovisa och följa upp riksdagens beslut, vilket gör det

”Informationen till riksdagen bör bli tydligare”

svårare för riksdagen att värdera Försvarsmakten.

Enligt Riksrevisionen hade tydligheten och transparensen ökat om regeringen mellan olika försvarsbeslut tydliggjort innebörden av nya mål och krav i förhållande till tidigare mål och krav.

Försvarsmaktens förmåga

Ett annat problem som rapporten pekar på är regeringens bedömning av Försvarsmaktens förmåga. Man menar att den är svår att förhålla sig till eftersom regeringen endast bedömer det gångna året utan att jämföra med tidigare år. Regeringen och Försvarsmakten hänvisar dessutom i allt större utsträckning till att myndigheten löst sina uppgifter, vilket bara delvis ger svar på den operativa förmågan. Riksrevisionen menar att Försvarsmaktens existens till en stor del handlar om att vara en försäkring. Den löpande verksamheten fungerar därför inte fullt ut som ett mått på vad Försvarsmakten ska klara av.

Riksrevisionen konstaterar sammanfattningsvis att det är svårt att få en samlad bild av utvecklingen av Försvarsmaktens insatsorganisation eftersom det saknas en ackumulerad redovisning utifrån respektive försvarsbeslut.

EVA LANGLET

Foto: Ulf Lundin - TT

Försvarsmakten är en försäkring enligt Riksrevisionen.

REKOMMENDATIONER TILL FÖRSVARSMAKTEN

Riksrevisionen rekommenderar Försvarsmakten att:

- Tydligare relatera sin information till innebörden av ändrade mål och krav i förhållande till tidigare mål och krav, särskilt i samband med övergången mellan försvars- eller inriktningsbeslut. I Försvarsmaktens redovisning kan även i högre grad ingå jämförelser och beskrivningar över längre tidsförlopp.
- Tydliggöra förhållandet mellan vad myndigheten har för förmåga, givet ställda krav, och vad Försvarsmakten under året har löst för uppgifter.

> NOTISER

PENGAR TILL KARL XII-DAGAR

När Sverige styrdes från Osmanska riket. Det är namnet på de två internationella forskningssymposium som ska hållas under 2014 för att öka

kunskapen kring mer okända aspekter av Karl XII. Det första symposiet ägde rum i Turkiet och Grekland i mars. Det andra hålls i

Stockholm i oktober i samband med 300-årsminnet av att Karl XII och svenskarna lämnade Osmanska riket. Projektet finansieras av Stiftelsen

Riksbankens Jubileumsfond som beviljat 275 000 kronor för ändamålet. (LS)

nsparens

”Enligt Riksrevisionens bedömning har det under åren skett en gradvis förskjutning av inflytande från riksdagen till regeringen”

REKOMMENDATIONER TILL REGERINGEN

Riksrevisionen lämnar i rapporten följande rekommendationer till regeringen:

- Förtydliga målen för det militära försvaret och kraven på operativ förmåga genom exempelvis delkrav, för att därigenom skapa tydligare förutsättningar för styrning och uppföljning.
- lämna tydligare information med en tydligare koppling till riksdagens beslut med en ökad grad av jämförbarhet mellan olika år och i förhållande till riksdagens beslut.
- Formulera bedömningen av operativ förmåga så att oklarheter om vad det är som har bedömts inte uppstår.
- Stärk central och övergripande uppföljning av försvarsbesluten, förslagsvis ett mer utpekat ansvar för regelbunden och samlad uppföljning av riksdagens försvars- eller inriktningsbeslut och den fortsatta utvecklingen av Försvarsmakten.

Riksrevisionen ifrågasätter försvarsreformen ”Både nationellt försvar och insatsförmåga otillräckligt”

Försvarsmakten lever inte upp till de krav som riksdag och regering ställer och kommer heller inte att göra det under de närmaste åren. Om försvarsreformen kan fullföljas är osäkert. Det skriver Riksrevisionen i en rapport som avslutar fyra års granskning.

Såväl Försvarsmakten som riksdag och regering får kritik i rapporten *Försvaret – en utmaning för staten*, som publicerades i april. Riksrevisor Jan Landahls övergripande bedömning är att FM inte klarar av att lösa alla de uppgifter som riksdag och regering beslutat och att man inte kommer att göra det ens med en fullt bemannad och resurs-satt organisation.

– Den slutsatsen bygger vi på de beräkningar vi gjorde i en rapport som publicerades förra året och som utgår från försvarsbeslutet 2009. Till det har dessutom den nationella dimensionen tillkommit vilket inte gör situationen bättre, säger Jan Landahl.

Vag politisk styrning

I rapporten beskrivs den politiska styrningen som alltför vag. Att regeringen inte prioriterar mellan FM:s uppdrag skapar ett stort tolkningsutrymme för myndigheten. Precisering av vad försvaret förväntas kunna hantera vad gäller motstånd och hotbild saknas, vilket försvårar både planering och relevant efterfrågan på personal och resurser.

– Regeringen måste konkretisera sina mål och krav och vara tydlig med vad Försvarsmakten ska kunna sättas mot. Samtidigt krävs minskad detaljstyrning på andra plan.

”Vi har tittat på fyra områden: personal, materiel, planering och övning”

Idag har ÖB svårt att få den rörelsefrihet som krävs för att arbeta effektivt. På det här området skiljer sig Försvarsmakten från övriga myndigheter som övergått till en mer mål- och resultatstyrd verksamhet, säger Jan Landahl.

Även Försvarsmakten får kritik i rapporten. Personalbrist begränsar möjligheterna att öva fullt ut. Risk finns också att den otillräckliga tillgången på materiel kommer att inskränka verksamheten.

Saknar planering

– Vi har tittat på fyra områden: personal, materiel, planering och övning. Allt hänger ihop. Kan du inte resurssätta alla funktioner går det inte att öva fullt ut och saknas det en tydlig planering vet du inte vad du ska ställa verksamheten mot, säger Jan Landahl.

Jan Landahl

Foto: Peter Hoelstad

I rapporten konstateras också att Sveriges saknar planering för att vid behov kunna ta emot militärt stöd från andra länder eller organisationer. Detta trots att det bedöms som nödvändigt för att kunna hantera ett begränsat militärt angrepp.

LINDA SUNDGREN

ARBETSGRUPP SKA FÅ FRAM RESERVDELAR

Försvarsmakten har haft svårt att i tid och tillräcklig mängd få fram utbytesenheter och reservdelar till bland annat JAS 39 Gripen. Det har medfört

färre flygtimmar än planerat, vilket har påverkat utbildningen vid insatsdivisionerna. Därför tillsätter Försvarsmakten och FMV en gemensam

arbetsgrupp "Task Force JAS 39" som ska se över hur detta ska lösas, skriver Försvarsmakten på sin hemsida.

Arbetsgruppen ska bland annat se

över kompletterande anskaffning samt översyn av stödsystem, lagernivåer och lagerstrukturer i kombination med tilläggsutbildning. (EL)

Foto: Anton Thorstensson - FBB

ÖB OM KRITIKEN

från medarbetarna

Högkvarterets ledningsförmåga får underkänt i senaste FM-vindrapporten. Många är också kritiska till den alltför höga arbetsbelastningen. Nu reser ÖB runt i landet för att skapa en bättre relation till förbanden. Han överväger även förändringar inom administration och certifiering för att avlasta personalen.

08.30. Bromma flygplats. Sverker Göranson ska under förmiddagen flyga till Sätenäs för ett besök på F7. Dagens tripp är en del i en större offensiv där ÖB reser runt till olika delar av myndigheten för att skapa en bättre kommunikation mellan Högkvarteret och förband, skolor och centra.

– Jag tror att mycket av kritiken som framkommit kan lösas genom bättre kommunikation. Men det är också viktigt att ha rimliga förväntningar på organisationen. Just nu springer alla så fort de orkar ute på förbanden, men det hjälper inte för tåget har redan lämnat, säger han. FM-vind 2013 avslöjar ett utbrett miss-

nöje bland personalen, inte minst mot Försvarsmaktens högsta ledning. En klarare målbild efterfrågas och endast 15 procent anser att organisationen leds på ett tydligt sätt.

– Vi vet nog vart vi ska, men jag tror att osäkerheten snarare ligger hos enskilda förband och individer. Man vill veta vad de förändringar som görs kommer att innebära för egen del. Det finns nog nästan alltid ett svar på den frågan, även om det kanske inte alltid är vad folk vill höra.

ÖVERBEFÄLHAVAREN KONSTATERAR ATT svenska myndigheter inte längre är den stabila arbetsgivare de en gång var.

– Förr sa man att statens kaka var liten, men trygg. Kakan är fortfarande liten, men den plattform som utgör den trygga delen blir allt mindre.

Ett annat problemområde som FM-vindrapporten belyser är situationen för verkets chefer. Medan en majoritet av de tillfrågade är nöjda med närmaste överordnad, upplever cheferna själva att de inte har de förutsättningar som krävs för att göra ett bra jobb. Knappt en fjärdedel anser sig ha tillräckligt med administrativ personal, många är stressade och uppger att de inte hinner med sina arbetsuppgifter. Orsakerna till den ökande skrivbordstjänsten är bland annat införandet av Prio och HR-centraliseringen, men nu försöker Högkvarteret hitta lösningar för att minska administrationsbördan.

– Sällananvändare ska inte hålla på i Prio alls, det tar för mycket tid de gånger de använder systemet. Det kan också bli aktuellt att tillföra administrativa resurser till förbanden, säger Sverker Göranson.

ÄVEN INOM ANDRA områden planeras förändringar, enligt ÖB. Bland annat ska en kommission se över systemet för certifiering av olika uppgifter.

– Du kan ha kört bil civilt i tio år, men när du kommer till Försvarsmakten måste du ändå genomgå en elva timmar lång körutbildning. Det är inte rimligt. Vi ska även ändra behörigheterna så att fler exempelvis kan gå till förrådet och hämta ut ammunition.

Att det finns ett missnöje bland de anställda mot de stora förändringar som Försvarsmakten har gjort, och fortfarande gör, är ÖB medveten om. Men han poängterar att flera omorganisationer varken är initierade eller genomförda på det sätt Högkvarteret hade önskat. Som omställningen från invasions- till insatsförsvaret.

– Vi sa till politikerna att vi behövde ett antal år för att förbereda detta, men de sa nej. Ni ska göra det nu. I det läget sätter vi oss inte på tvären utan börjar rulla. Regelverket för deltidsanställda

soldater kom på plats först 2012, men ändå är vi självkritiska som organisation och tycker att vi inte levererar som vi ska.

– Vi inom Försvarsmakten är också väldigt bristfokuserade och så fort vi upptäcker en brist försöker vi åtgärda den. Men med de tempofyllda förändringar som sker nu blir situationen till slut orimlig. Då är det min uppgift att stanna upp, ta ett djupt andetag och försöka se helheten.

ENLIGT ÖB RÅDER fri takhöjd i diskussionerna med regeringen. Men när beslut är fattat råder ingen tvekan om vad som ska göras.

– Jag ger dem mina råd i egenkap av militär expert. Sedan väljer de att applicera det på politiken. Då kan de ibland bestämma saker som går tvärs emot mina råd, men de vi valt i riksdag och regering har att göra det. Det är deras roll och det är så den demokrati vi i slutändan är satta att försvara fungerar.

Han medger dock att det ibland är tufft att sitta mittemellan organisationen och politiken.

– Det finns stunder då jag tittar mig själv i spegeln och undrar vem som tackar mig för allt slit jag lägger ner.

Sedan diskussionerna förra året om enveckasförsvaret, när ÖB offentligt beskrev Sveriges försvarsförmåga, har det varit ganska tyst från Högkvarteret om försvarspolitik. Men det betyder inte att diskussionerna avtagit, säger Sverker Göranson.

– Det är farligt att gå ut med en exakt siffra, men jag valde ändå att göra det. Men man måste välja tillfällen när det är dags att kliva upp på barrikaderna och jag tror inte att dialogen med politikerna alltid förs bäst i Svenskan eller TV 4.

DE DÅLIGA RESULTATEN i FM-vindrapporten är dock något som bekymrar ÖB. Endast 58 procent säger sig vara stolta över sitt arbete och bara 41 procent kan tänka sig att rekommendera andra att söka till försvaret. På sikt kan en sådan inställning påverka personalförsörjningen, säger ÖB.

– Vi måste få stopp på den trend vi nu ser, annars kommer organisationen inte att bära långsiktigt. Men man behöver också justera sina förväntningar och försöka förstå de förändringar som genomförs. Upplever man att konsekvenserna inte är förenliga med sin egen syn måste man fundera över om man är på rätt plats eller om man ska överväga att lämna försvaret.

**”SÄLLANANVÄNDARE
SKA INTE HÅLLA PÅ
I PRIO ALLS.”**

LINDA SUNDGREN

Foto: Eva Langlet

Anders Linné visar hur verktyget att mäta känsla för kyla fungerar.

KÖLDKUNSKAP

för bättre förmåga

Många människor i Sverige arbetar utomhus. Har de inte tillräckligt med kunskap om hur skador kan förebyggas riskerar de att prestera sämre under den kalla årstiden.

– Mer än 1 000 000 människor i Sverige upplever att de arbetar i kyla, 250 000 av dem har sådana problem med kylan att det leder till produktionsbortfall, säger Anders Linné, köldexpert.

Anders Linné har ett förflutet som officer vid vinterenheten i Boden. Redan på 90-talet började han intressera sig för hur människor påverkas av kyla och hur förmågan försämras när tem-

peraturen sjunker. Sedan 2008 driver han företaget Performance in Cold tillsammans med Ulla Juntti, som under många år forskat kring hur kylan påverkar driften och underhållet av tågtrafik.

PERFORMANCE IN COLD har utvecklat en metod för att mäta individuell känslighet för kyla. Metoden har validerats vid fakulteten för hälsovetenskap på Luleå tekniska universitet. Deras idé är att mäta, utbilda och ge förslag på verktyg, utrustning och kläder som kan bidra till att behålla förmågan även vid minusgrader.

De har bland annat testat och utbildat polisen i Norrbotten och det svenska skidskyttelandslaget. Båda dessa grupper kommer i kontakt med kalla ytor i arbetet vilket kan medföra bestående cirkulationsnedsättningar.

På datorskärmen kan man följa hur händerna tinar upp.

När fingrarna blir kalla är det svårt att känna strukturer eftersom känslan försämras och man blir fumligare. En enkel förebyggande metod är att linda en särskild isoleringstejp runt kontakt-ytorna, till exempel på pistoler.

– Individuella tester och individuell utprovning av utrustning leder ofta till en förbättrad arbetsmiljö och att gruppens förmåga ökar, säger Anders Linné.

Anders exemplifierar med att berätta om när han fortfarande var anställd vid försvaret och testade soldater på I 19 2004 till 2005. Resultatet blev att man köpte in nya tunnare handskar. Inte för att de höll värmen bättre än tjockare handskar men de var inte lika klumpiga. Soldaterna tog inte av sig dem i lika stor utsträckning vilket medförde färre köldskador.

MILITÄRT ÄR DET annars framför allt fötterna som är ett problem. Det beror till stor del på att de kängor som används är för dåligt isolerade underifrån berättar Anders Linné.

– Förr hade man nästan alltid skidor mellan fötter och mark när det var vinter och dessa var gjorda av trä som isolerar bra.

– Är du plattfot så drabbas du extra av dåligt isolerade skor, fortsätter Anders. Det är fotvalvet som genererar värmen och forslar den vidare till trampdyna, tår och häl. Har du lågt fotvalv ligger även den delen av foten mot marken och blir nerkyld.

Ett råd från Performance in Cold är att bära kängor med mjuka sulor utan för djupa mönster. De får gärna vara en eller ett par storlekar för stora så att det får plats tre lager ullstrumpor. Då har fötterna utrymme att röra sig och det alstras värme av friktionen när du går.

UNDER ANDERS SISTA år i det militära ökade andelen kvinnliga rekryter. De fick samma utrustning och klädsel som männen, vilket fick Anders att fokusera på att förbättra kvinnornas förutsättningar att prestera på samma villkor som männen. Enligt Anders har kvinnor överlag lättare att få köldskador än män trots att de klarar kyla bättre. Den lägsta kroppstemperatur en kvinna överlevt är 13 grader medan lägsta temperatur för män är 24 grader.

– Kvinnor klarar kyla bättre men fryser oftast mer än män. Var femte svensk kvinna har problem med kalla fingrar, säger Anders Linné.

Men på det här området, precis som på många andra, finns det inte särskilt anpassat testmaterial för kvinnor. Exempelvis finns endast en mätdocka för att mäta kyla i Europa och den är en man med skostorlek 42.

– Vår förhoppning är att få testa ett antal kvinnliga studenter vid Luleå tekniska universitet för att öka vår databas och därmed få mer kunskap att dela med oss av, säger Ulla Juntti.

Anders och Ulla delar upp människor i två normalgrupper, kalla händer och varma händer. I den första gruppen är det övervägande kvinnor. Det som skiljer grupperna åt, förutom en lägre normal temperatur, är att det tar väldigt mycket längre tid för en kall hand att återfå normal temperatur efter nedkyllning än för en varm hand. Fördjupad forskning pågår om detta vid Luleå tekniska universitet.

– Yngre personer återhämtar sig i regel snabbare än äldre. Och ju bättre tränad du är desto sämre klarar du kyla på grund av lite underhudsfett. Värst är det för vältränade kvinnor som redan från början fryser mer, säger Ulla.

FÖRSÄKRINGSFRÅGOR ÄR ETT område där verktyget för att mäta temperaturen i händer och fötter kan få stor betydelse. Köldskador kan visa sig långt efter skadetillfället, upp till sex månader senare kan man få problem med känselbortfall, domningar och fumlighet. Det skrivs därför nästan aldrig några skaderapporter vid själva ”olyckstillfället” och det är då svårt att få arbetsskadeersättning. En köldprofil vid anställningen i yrken där man regelbundet arbetar i kyla skulle kunna användas som jämförelse vid mätning av eventuella köldskador och ligga till underlag för bedömning.

– Sverige är ett vinterland, besynnerligt att det aldrig ställs några frågor om köldskador vid hälsoundersökningar eller anställningsintervjuer, säger Anders Linné.

”KVINNOR KLARAR KYLA BÄTTRE MEN FRYSER OFTAST MER ÄN MÄN.”

EVA LANGLET

Foto: Forsvarets Personellgeneste

Värnplikt för män och värn rätt för kvinnor i Danmark.

REKORDMÅNGA KVINNOR

till dansk värnplikt

Det danska försvarets grundutbildning lockar fler kvinnor är någonsin. Andelen kvinnliga värnpliktiga soldater börjar närma sig 20 procent. Undersökningar visar att kvinnor söker till värnplikten av andra skäl än män.

Det danska försvaret är framgångsrikt i sin satsning att få kvinnor att söka till värnplikten. Riktade och noggrant strategiskt genomförda kampanjer ligger bakom det stora gensvaret. Närmare 1000 kvinnor valde 2012 att söka till utbildning som värnpliktig soldat. Grundutbildningen sträcker sig över fyra månader. Andelen kvinnor utgör en fördubbling jämfört med föregående år. Liksom det svenska har det danska försvaret en uttalad mångfaldspolicy i syfte att attrahera båda könen att söka sig till försvaret.

– Från arbetsgivarhåll handlar det helt enkelt om att vi vill rekrytera de med bäst förutsättningar att jobba i försvaret oavsett kön. Vi vet att försvarets arbetsuppgifter i framtiden blir mer komplexa och därför har vi behov av ett brett spektrum av kompetens och profiler i organisationen. berättar Nathalie Skovgaard, specialkonsulent i rekryteringsavdelningen inom den danska Försvaret.

NÄR DET GÄLLER värnplikten och basutbildningen är det i synnerhet kvinnor mellan 18–20 år som är i sökfokus. Samtliga danska 18-åringa män ska enligt lag infinna sig på det löpande arrangemanget Försvarets dag.

– Inför dessa riktar vi en särskild inbjudan även till alla kvinnor som fyllt 18 år. Männen har plikt att komma medan kvinnor har rätt att komma till endagsarrangemanget där vi informerar om försvarets grundutbildning.

Följaktligen kallas utbildningen formellt värnplikt för män men värnrikt för kvinnor.

Därutöver arrangerar försvaret inspirationsdagar för kvinnor.

– Det ger möjlighet att besöka ett rekryteringscenter där de får insyn och information om de militära utbildningsmöjligheter som finns samt träffa kvinnliga officerare som berättar om livet och om sina erfarenheter i försvaret.

Facebook och flera hemsidor är de huvudsakliga kommunikationskanalerna mot kvinnorna men satsningen backas även upp av TV- och bioreklam.

– Dessutom är vi med på utbildnings- och ungdomsmässor där försvarets ambassadörer för rekrytering medverkar. Ambassadörerna plockas bland dem som genomgått värnplikt och bland fast anställda inom militär eller civil verksamhet.

Träffarna har stor effekt för att tända det intresse som gör att många kvinnor söker sig till försvaret men även lockas till de civila tjänster som finns inom försvaret.

VAD LIGGER BAKOM det ökade värnpliktsintresset från unga danska kvinnor?

Unga danskor ser värnplikten som personlig utveckling.

– Den främsta orsaken som kvinnorna uppger är att de vill utveckla sig personligt medan de yngre männen anger att de vill prova på försvaret inför en eventuell militär yrkeskarriär.

Andra skillnader är att kvinnorna som antas till värnplikt i genomsnitt är yngre än männen och dessutom ofta har en högre utbildningsnivå.

– De intervjuer vi gjort visar att kvinnorna ofta ser värnplikten som ett sätt att prova sina egna gränser, att utveckla sig själv och tjäna en slant inför en planerad resa eller kommande utbildning, berättar Nathalie Skovgaard.

De unga kvinnor som har för avsikt att göra värnplikten ser också utbildningen som en merit att ha på sitt cv.

– Enkäter visar att de ser fullgjord utbildning som en dokumentation att de kan ta ansvar, att de har självdisciplin och är duktiga på att samarbeta och skapa kamratskap.

BAKOM DEN ÖKADE inströmningen av kvinnor ligger en väl genomtänkt marknadsföring.

– Det är viktigt att vi hela tiden gör oss synliga som en professionell arbetsplats och är tydliga med att i alla sammanhang visa att försvaret gör mycket mer än deltar i krig. Våra ambassadörer har en viktig roll när de berättar vad vi sysslar med. Vi är strategiskt noga med att exponera oss regelbundet. Det gäller att hela tiden vara aktiv för att åstadkomma rätt kunskapsnivå om försvaret i samhället. I övrigt är vi måna om att genom intervjuer och sociala medier hela tiden följa upp dem som någon gång har visat intresse för försvaret och värnplikten. Syftet är att försöka känna av deras aktuella hållning och skapa oss en bild av kvinnors attityd till värnplikt och försvaret.

De kvinnor som väljer att avbryta utbildningen kontaktas en tid efter att de lämnat och intervjuas om orsak, uppfattning och förväntningar på utbildningen och försvaret som helhet.

– Intervjuerna görs av psykologer med kunskap att tolka svar och hållningar hos intervjupersonen, förklarar Nathalie Skovgaard.

Intagningen till den fyra månader långa värnplikten är två gånger om året. Utbildningsupplägget är likadant för kvinnor som för män. Kravet för att man ska bli antagen är att man fyller 18 det år man påbörjar värnplikten. Värnpliktslön utgår under tiden och den uppgår till 11 000 dkr per månad. 4 200 värnpliktsplatser erbjuds årligen.

Även 2013 var 20 procent av det totala antalet värnpliktiga, kvinnor.

REPORTAGE

FÖRSVARET HAR NYLIGEN låtit göra en undersökning om hur kvinnorna uppfattar värnpliktsmiljön med hänsyn till traditionella manliga inslag, maskulin miljö med mera.

– Under 2013 hade vi en enhet där över hälften var kvinnor. I den enheten uttryckte både kvinnor och män att det var för många kvinnor och besvikelse över att det inte var en mer maskulin miljö säger Nathalie Skovgaard.

Hon fortsätter:

– Men både kvinnor och män tycker det är positivt med fler kvinnor i försvaret men också att de inte ska vara dominerande varken när det gäller antal eller kulturellt.

20–25 procent av kvinnorna hoppar av värnpliktsutbildningen innan den är avslutad. Motsvarande siffra för männen är 17 procent.

– Skillnaden kan förklaras med att männen när utbildningen påbörjats inte tillåts hoppa av i annat fall än om de har skadat sig fysiskt och därför inte kan fullfölja. Kvinnorna kan avbryta utan att ange skäl. De flesta kvinnor hoppar dock av på grund av fysiska orsaker.

Den grupp kvinnor som genomför utbildningen används ofta i framtida rekryteringssyfte och får tjäna som attraktiv förebild när försvaret vill attrahera nya kullar av unga kvinnor.

– Deras budskap och berättelser sprider sig som ringar på vattnet.

Många kvinnor berättar efter utbildningen att den upplevelse de fått är bättre än den förväntade. En hel del uttrycker att de uppskattar att de kan prestera mer än vad de tror, att de utvecklar sig personligt på kort tid och inte minst bygger upp en stor kamratskap.

I förlängningen innebär utfallet med en växande andel nöjda kvinnor att det öppnas möjligheter att definiera och exponera nya profiler för framtidens officerare.

– Ju fler nöjda kvinnor vi har desto mer ökar försvarets möjlighet att nå den grupp kvinnor som kan övertygas om att fortsätta sin militära utbildning även efter värnplikten.

– Men till en 50/50 fördelning mellan könen är det lång väg, spår Nathalie Skovgaard.

JOHAN ERICHS,
frilansjournalist

FAKTA: Danska försvarets personalstruktur 1 januari 2014

3 707 officerare, varav 211 kvinnor. (5,7 procent.)

Totalt antal anställda: 20 212, varav 15 procent kvinnor.

Av dessa är 15 400 militärt anställda medan 4 812 är civilt anställda.

Källa: Forsvarskommandoen

ONE PARTNER FOR ALL MISSIONS

”Mindre fysiskt och färre dagar i fält än jag trodde”

Linda Knudsen, 27 år från Ringsted, sökte in till värnplikten 2013.

– Jag blev sugen när jag besökte en av försvarets inspirationsdagar. Då gick det upp för mig att militärlivet var något jag ville prova, tidigare hade jag inte ens tänkt tanken.

Vilka förväntningar hade du inför värnplikten?

– Jag vill bli utmanad, få bättre kondition och få en uppfattning om jag skulle kunna fungera i ett stridande förband, berättar Linda. Hon fortsätter.

– Men det var annorlunda än vad jag trodde. Inte mycket fysisk träning och inte särskilt många dagar i fält utan mer teori än vad jag trott. Men i det hela var det mycket givande. Sammanhållningen och kamratskapet var något som överraskade mig positivt.

Vilken nytta kommer du att ha av värnpliktsutbildningen?

– Den är bra att ha som merit. Det är exempelvis lättare för mig att bli antagen i en räddningsverksamhet som Falck. Personligt har jag lärt känna min kropp bättre, jag har tänjt mina fysiska gränser och dessutom lärt mig att tala och umgås med andra människor, vilket jag inte var så bra på tidigare. Det är inte omöjligt att jag återvänder och söker in för att bli fast anställd, avslutar Linda Knudsen.

JOHAN ERICHS
frilansjournalist

Foto: Privat

Linda Knudsen

Rheinmetall is a full range supplier and supports the Scandinavian Forces with its expertise in the fields of:

- Transport vehicles
- Recovery vehicles
- Engineering vehicles
- Combat equipment and ammunition
- Field communication
- Simulation and training
- Maintenance

For more information: www.rheinmetall-defence.com

Krister Andrén har varit försvarsanalytiker vid FOA, Regeringskansliet och Försvarsmakten. Han var rådgivare till ÖB under perioden 2001 till 2009 och därefter under tre år rådgivare till den då svenske ordföranden i EU:s militärkommitté i Bryssel. Han har i februari i år publicerat en FOI-studie om utvecklingen av försvarets nationella dimension. Studien "Krigsavhållande tröskelförmåga – Det svenska försvarets glömda huvuduppgift?" kan beställas utan kostnad på FOI hemsida, www.foi.se.

I ljuset av den sedan rapporten publicerades drastiskt förändrade säkerhetspolitiska situationen i Europa ger han här en kort sammanfattning av några centrala slutsatser.

Försvarets krigsavhållande tröskelförmåga

– BEHOV, MÖJLIGHETER OCH BEGRÄNSNINGAR

Den ryska militära aggressionen mot Ukraina innebär en dramatisk förändring av det säkerhetspolitiska läget i Europa. Ryssland har med militärt maktspråk brutit mot de grundläggande alleuropeiska samarbetsavtal som alltsedan början av 1990-talet varit bärande fundament för europeisk säkerhet. Det är ett avgörande trendbrott. De europeiska länderna liksom USA har tagits med överraskning. Konsekvenserna är ännu oöverblickbara.

En bärande pelare för de senaste 15 årens svenska försvarspolitik har därmed på några korta veckor raserats. Vad som förestår är en förutsättningslös omprövning av såväl säkerhetspolitiska som försvarspolitiska utgångsvärden. Omedelbara och långsiktiga frågor griper ofrånkomligen in i varandra. Det blir för var dag allt tydligare att den nu sittande försvarsberedningen inte har några realistiska möjligheter att kunna leverera en hållfast slutrapport redan i mitten av maj.

Jag har i en nyutkommen FOI-rapport analyserat de framtida behoven av svensk nationell försvarsförmåga. Rapportens huvudfråga formulerades redan för ett år sedan: Hur ska en långsiktigt relevant nationell inriktning formuleras i en situation som präglas dels av ökande osäkerhet om framtida risker för utnyttjande av militära maktmedel i vår del av Europa, dels av snäva begränsningar vad gäller den faktiskt realiserbara nationella ambitionsnivån? Analysens tidsperspektiv har varit 2020-talet. Genom tillfälligheternas spel kom studien att publiceras bara någon vecka före den ryska militära annekteringen av Krimhalvön. Där studien såg behov och möjligheter till en stegvis anpassning till nya och högre krav på nationella förmågor har utvecklingen nu på ett dramatiskt sätt skärpt kraven såväl vad gäller nivå- som tidskrav.

EFTER EN FEMTONÅRIG genomgripande reformeringsperiod är det svenska försvaret idag primärt utformat för fredstida suveräni-

tetshävdande och internationella fredsinsatser. Väpnat angrepp har avförts som grund för dimensionering och operativ planering. Reformeringen har styrts hårt av ekonomiska rationalitetskriterier. Det tidiga 1990-talets operativa krav på en tröskelförmåga mot strategiskt överfall har övergetts och en struktur med allt fåtaligare förband och logistikenheter är nu koncentrerade på några få platser med mycket begränsat egenskydd. Medvetna politiska beslut under många år har lett till dagens ytterst tunna struktur med liten förmåga mot en modern angräparare som är beredd att ta till militärt våld.

FÖRSVARSBESLUTET 2009 SIGNALERADE åter en tydligare orientering mot nationellt försvar. Den har dock fram till nu inte fått något egentligt genomslag på försvarets utveckling. Den 2004 beslutade insatsorganisationen har bara justerats marginellt och anslagstilldelningen har varit fortsatt stram. Målen har successivt senarelagts och den långsiktiga materiella förnyelsen är kraftigt underfinansierad. Omorienteringens främsta uttryck har varit en trevande nystart för en nationell operativ planering.

Vad som nu växer fram är en säkerhetspolitisk risk- och hotbild som liknar den som tecknades i början av 1990-talet. Nu liksom då vilar säkerheten och stabiliteten i norra Europa ytterst på stödet från Nato-alliansen och då i synnerhet USA. Ingen stat i den nordiska regionen kan upprätthålla en egen militär förmåga

som är tillräcklig för att på egen hand hantera tänkbara militära hot från en rysk stormakt. Ett starkt europeiskt och transatlantiskt säkerhetssamarbete är och förblir det helt avgörande skyddet för alla Europas småstater. De ryska militära maktspråk som nu demonstreras mot Ukraina accentuerar behovet av en hög gemensam transatlantisk tröskel. Argumenten för svenskt och finskt Nato-medlemskap har påtagligt stärkts.

En hög gemensam tröskel är dock inte i sig tillräcklig. Tröskelförmåga behöver ses i såväl nationellt, regionalt som ett samlat europeiskt perspektiv. Hanteringen av den ryska aggressionen mot Ukraina illustrerar att en uppväxande kris i dagens Europa riskerar att mötas av en tidskrävande politisk beslutsprocess. Det går framöver inte att bortse från risker för begränsade operationer som snabbt ställer omvärlden inför fullbordat faktum. Det ställer ofrånkomligen betydande krav på de enskilda staternas initiala förmåga och agerande. Nu liksom för tjugo år sedan krävs en nationell avhållande tröskelförmåga mot strategiskt angrepp.

Liksom under det kalla kriget behöver Sveriges försvarspolitiska mål även nu formuleras i termer av en situationsanpassad avhållandedoktrin. Den måste liksom tidigare bygga på trovärdig förmåga att möta militär aggression på olika nivåer med effektiva åtgärder, som får potentiella nettovinster att te sig alltför små i sitt vidare strategiska sammanhang.

DEN AVHÅLLANDE TRÖSKELFÖRMÅGAN mot aggression på de högsta nivåerna, d.v.s. väpnade angrepp, måste dock i dag byggas på andra sätt än tidigare. En stormakts initiala styrkeöverlägsenhet och möjligheter till kraftsamlad precisionsbekämpning ställer nu helt nya krav. Oavsett hur stora resurser som satsas på militärt försvar är den tid för länge sedan förbi, då Sverige kunde ha en defensiv blockerande militär förmåga mot ett väpnat angrepp från en stormakt. Den förmågan var i realiteten på väg att försvinna för tjugo år sedan, men genom den långtgående ryska militära försvagningen försvann det omedelbara problemet under horisonten.

En defensiv avhållande tröskelförmåga (deterrence by denial) behövs även i framtiden för fredstida suveränitetshävdande och för att avhålla från begränsade försök till militär maktutövning. Småstaten behöver förmåga att verka effektivt mot en stormakt som med militärt maktspråk försöker ta sig ökade friheter.

En rent defensiv tröskelförmåga räcker dock inte idag. Sverige behöver en tröskelförmåga som kan ge en angräpar strategiskt kännbara uppoffringar i en vidare ram (deterrence by punishment). Det handlar då om att ha en trovärdig förmåga att kunna hota en angräpar stormakt med strategiskt kännbara förluster, att kunna bädda för snabbt och effektivt stöd från omvärlden, samt ytterst också om förmåga att aktivt kunna lyfta en konflikt till en sådan nivå att ett sådant direkt stöd utifrån ter sig sannolikt.

SVERIGE BEHÖVER EN effektiv förmåga som kan hota en angräpar strategiska resurser och förmågor på stor bredd i tid och rum även efter en omfattande och överrumplande bekämpning. En angräpar får alltså inte ges möjlighet att i ett inledande slag kunna slå ut de mest kvalificerade svenska förmågorna. Han får inte heller ges möjlighet att kunna skapa säkra brohuvuden på svenskt territorium, där han är fredad från möjliga svenska motåtgärder. En robust operativ helhetsstruktur behöver nu skyndsamt återskapas.

Den militärtekniska utvecklingen har under de senaste decennierna öppnat helt nya möjligheter. Långräckviddiga bekämpningssystem med hög precision och hög överlevnadsförmåga kan

Foto: Jürgen Bausager – TT

Ryskt maktspråk ökar behov av transatlantisk tröskel.

idag ge även Sverige en robust förmåga med stor flexibilitet och slagkraft. Cyberområdet öppnar också nya möjligheter. Möjligheterna behöver nu tillvaratas.

JAS-SYSTEMET BEHÖVER kompletteras med mycket betydande satsningar på långräckviddiga vapen och skyddade baseringsmöjligheter. De flygburna systemen behöver kompletteras med långräckviddiga markbaserade robotsystem mot mark- och sjö mål. Luftvärnet behöver kraftigt förstärkas. Ubåtssystemets strategiska roll är viktig och kan utvecklas med nya långräckviddiga vapen. Sist men inte minst behöver förutsättningarna för att snabbt kunna utnyttja stöd från omvärlden stärkas.

Är sådana förstärkningar, ekonomiskt och politiskt, en realistisk möjlighet? För ett par månader sedan hade svaret varit enkelt. Ekonomiska besparingsmål var politiskt överordnade otydliga operativa behov. I min rapport föreslog jag mot den bakgrunden en stegvis omläggning där första steget skulle vara att skapa en grundplatta med tröskelförmågor, som sedan vid behov skulle kunna byggas på vidare.

Nu är bilden i snabb förändring. Bedömningen att försvaret behöver en effektiv tröskelförmåga förefaller att ha slagit fast rot i regeringen. Försvarsberedningens rapport i mitten av maj blir en tydlig fingervisning om det bredare politiska opinionsläget. Vad förstärkningarna kommer att kosta är idag omöjligt att bedöma. Kostnaderna för att anskaffa kompletterande moderna vapensystem bör vara relativt hanterbara. Finland med hälften så stor försvarsbudget har klarat av en hel del. Att återskapa en robust operativ helhet är sannolikt långt besvärligare och kostsammare än pengar. Det återstår att se om de personalmässiga förstärkningarna som behövs överhuvudtaget blir möjliga utan att den vilande pliktlagstiftningen återupplivas.

Dagens försvarsbudget kommer att behöva ökas mycket kraftigt. Men finns något alternativ?

KRISTER ANDRÉN

Ökad efterfrågan på

MILITÄRT VÄDER

Ryska påsken. Ökad aktivitet i Östersjön. Ukrainakris. Trupp till Mali. Militära händelser kopplat till Sverige får direkt effekt för Försvarsmaktens metrologer i Enköping. De senaste två åren har efterfrågan på förbandets tjänster ökat rejält och MetocC är en av få enheter som på senare tid fått mer resurser. Men vakanser, tuffa scheman och dygnspass sliter på personalen.

Text: Linda Sundgren **Foto:** Sussi Lorinder

– Ser du den här linjen, säger kapten Sara Johansson och drar med fingret över den svarta markeringen i diagrammet på skärmen. Den mjuka bågen visar att det inte är så mycket motstånd i vattenpelaren. Det innebär att ljudet kan färdas relativt snabbt.

Sara Johansson är försvarsmeteorolog med påbyggnadsutbildning inom oceanografi. Idag analyserar hon vattnet utanför Bornholm. Uppdragsgivaren är marintaktiska staben som under morgondagen planerar att testa nya sonarer i området.

– De behöver uppgifter från oss för att kunna beräkna vilken räckvidd de kan förvänta sig hos sonarerna. Dagens analys kommer att stå sig även i morgon. Förändringar i vattnet sker betydligt långsammare än i luften, i alla fall vintertid, säger hon.

MARINEN HAR UNDER senare år blivit en alltmer frekvent beställare av MetocC:s tjänster. Det handlar om skiktanalyser, våghöj-

der, strömmar och vindmönster. Historiskt är det dock flygvapnet som meteorologerna är närmast knutna till och det var efter de omfattande flygolyckorna under 30- och 40-talen som Flygvapnets vädertjänst bildades. Fortfarande är flyget största beställaren och samtliga flygflottiljer har egna försvarsmeteorologer på plats. Kapten Helena Brandt tjänstgjorde tidigare på F 21. Hit, till MetocC:s produktionsavdelning, kom hon i januari.

– Jag jobbar med lite mer långsiktiga prognoser och gör sammanvägningar mellan väder och verksamhet, säger hon.

Under förmiddagen har Brandt gjort prognosen för östra Östersjön. Resultatet, som mejlas över till flygtaktiska staben, består av ett ruttmönster i grönt, gult och rött. Grönt betyder okej att flyga, rött avråder och gult kritiskt. Den här gången dominerar grönt.

– Övningsledarna vill inte få ett nja till svar, de vill veta om de kan köra eller inte. Men det är inte alltid man kan ge något exakt

Major Annica Schröder ansvarar för förbandets studenter.

svar och när vi gulmarkerar brukar vi lägga till kommentarer i bedömningen, säger hon.

Försvarsmeteorologerna har till stor del samma underlag som SMHI för sina rapporter med satellitbilder, modelldata och observationer. Men till skillnad från den civila vädertjänsten går MetocC ett steg längre och knyter samman vädret med förbandens aktiviteter.

- **DÄR DE VANLIGA** väderprognoserna tar slut börjar det verkliga arbetet för vår del, säger överstelöjtnant och försvarsmeteorolog Torbjörn Haldammen. Vi levererar inte bara prognoser till beställarna utan ger också rekommendationer om huruvida de kan genomföra sin planerade verksamhet eller inte. Det är därför vi måste vara både officerare och meteorologer.

Förbandets tjänster efterfrågas i en rad olika sammanhang.

Det handlar om allt från helikopter och flyguppsdrag till ubåtsjakt och ravinutbildning. Och när de militära aktivitetsmönstren förändras, är MetocC några av de första att märka av det.

- Vi har tagit fram klimat- och väderstatistik som beskriver hur vädret i Mali brukar vara. Jag hoppas att de läser den rapporten innan de åker iväg så att de får med rätt utrustning och anpassar logistiken därefter. Ukrainautredningen är också klar, även om ingen har efterfrågat den ännu, säger Torbjörn Haldammen.

Också civila aktörer, som polis och räddningstjänst, vänder sig ibland till försvarsmeteorologerna. Vid ett tillfälle blev de kontaktade av en pilot i ett privatplan. Han var på väg i en Cessna från politikerveckan i Almedalen till fastlandet med fyra passagerare ombord. Med flygbränsle för bara ytterligare en kvart och utan certifikat att flyga i moln, var han illa ute när molntäcket bredde ut sig.

Kapten Sara Johansson var i Afghanistan förra året och vill gärna ut igen.

– **VI GUIDADE HONOM** ner och i sista stund lyckades han landa på en åker, berättar Sara Johansson.

Också kungahuset vänder sig till MetocC.

– Det händer att kungens adjutant ringer hit och frågar om vädret när kungen ska ut och hålla tal. Då vill de veta om det ska bli regn och om de behöver ta med regnkläder. Inför prinsessbröllopen hörde de också av sig och ville veta hur prognosen såg ut, säger Sara Johansson.

Att bli färdig försvarsmeteorolog tar närmare sex år; GMU, officersprogram, universitetsstudier och praktik inräknat.

Vägen in i yrket ser olika ut. En del har militär bakgrund och behöver komplettera med meteorologi. Andra är redan meteorologer, men måste utbildas till officerare innan anställning hos MetocC. Major och försvarsmeteorolog Annica Schröder följer rekryterna under studietiden.

– Vi håller kontakten för att inte tappa bort dem längs vägen, säger hon. Det är en lång utbildning och ibland behöver de lite

extra uppmuntran. Vi vill heller inte att de ska försvinna iväg ut på den privata marknaden när de väl är klara.

Men blivande försvarsmeteorologer måste också ha de personliga egenskaper som jobbet kräver. Samtliga aspiranter genomgår därför en fyra dagar lång lämplighetstest med intervjuer, psykologsamtal och stress- och kunskapstest.

– Många försvinner redan dag ett, det är ganska tuffa krav som ställs, säger Annica Schröder. Men de flesta som klarar första dagen brukar bli kvar sen.

METOC C HJÄLPER INTE bara hemmaförband med vädertjänster. Även under insats är meteorologerna delaktiga. I Afghanistan har man en roterande tjänst på plats sedan ett par år, stationerad på den tyska flygbasen i Marmal.

– Till en början använde svenskarna de tyska meteorologerna. Men de jobbar inte på samma sätt som oss och är inte lika detaljerade i sina prognoser. Därför bad de oss att skicka ner en meteorolog härifrån istället, säger Torbjörn Haldammen.

Sara Johansson är en av dem som tjänstgjort i Afghanistan. Hon var där i sex veckor mellan februari och mars i fjol. ▶

**”UKRAINA-
UTREDNINGEN
ÄR OCKSÅ KLAR.”**

TEKNIK OCH LOGISTIK I VÄRLDSKLASS

PHOTO: ÅKERS KRUTBRUK

PHOTO: ÅKERS KRUTBRUK

”På rätt plats, i rätt tid, med rätt utrustning – mission accomplished”

Volvo Defense levererar Volvoprodukter till försvar, försvarsorganisationer och försvarsföretag globalt.

Vår produktportfölj består av lastbilar, anläggningsmaskiner, drivsystem, specialanpassade för kundens behov såsom hög rörlighet, hög tillgänglighet och skydd.

Vi tillhandahåller heltäckande integrerade logistisklösningar över hela världen, vilket gör Volvo Defense till den kompletta leverantören av produkter med låga livscykelkostnader - oavsett var du verkar.

VOLVO

Volvo Defense

www.volvodefense.com

– Allt mellan himmel och jord är för amatörer. Vi tar allt från havsbotten och ut i rymden, säger Torbjörn Haldammen

”VÄDRET KANSKE GÖR ATT DU MÅSTE FLYGA PÅ RELATIVT LÅG HÖJD, MEN SÅ HAR DU HOTET UNDERIFRÅN OCKSÅ SOM DU MÅSTE TA HÄNSYN TILL

– Det mest utmärkande för vädret där nere är att det kan hända väldigt mycket på kort tid. När kylan från Sibirien tränger ner kan det gå från tjugofem trettio plus till tio minus på ett par dagar och en sandstorm kan dra in på tjuugo minuter, säger hon.

Sandstormar är det som ställer till mest problem för styrkorna i norra Afghanistan. De omgivande bergsmassiven trycker upp luften som drar med sig den torra, lätta sanden.

– Sanden kan sträcka sig en kilometer upp och lägger sig som ett lock på luften, ungefär som smog. Att flyga ovanför är inga problem, men det krävs en del för att landa en helikopter i så pass dämpad sikt. Innan piloterna reste till Afghanistan var de i fjällen och övade i dimma och snö vilket ger ungefär motsvarande sikt-förhållanden som en sandstorm.

I AFGHANISTAN SAMARBETAR meteorologen nära planerings-officer och underrättelseofficer.

– Vi står och hänger över samma karta och försöker lägga pusslet gemensamt. Vädret kanske gör att du måste flyga på relativt låg höjd, men så har du hotet underifrån också som du måste ta hänsyn till. Det är en komplex miljö, konstaterar Sara Johansson.

På MetocC arbetar 19 civila systemoperatörer och administratörer samt 30 försvarsmeteorologer. Enheten är bemannad dygnet runt och med mellan fem och sju vakanser innebär det extra

mycket arbete för personalen. Schemat innehåller flera dygnspass med fem timmars beredskapsvila i ett rum i byggnaden. Sara Johansson säger att arbetstiderna sliter.

– Ett tag kunde jag inte sova här på natten. Det gick inte att varva ner tillräckligt och jag fick gå över till mer vanliga kontorstider. Men nu fungerar det igen.

VAR FJÄRDE VECKA läggs ett nytt schema utifrån de beställningar som inkommit. När personalen sedan lämnat sina önskemål om ledigheter försöker Mikael Hansson, produktionschef och överstelöjtnant, tillsammans med administratör Lotta Gustafsson få tiderna att stämma.

– Vi försöker lägga det här sudokut för att det ska bli så bra som möjligt. I nio fall av tio kan vi bifalla personalens ledighetsansökningar, men ibland kräver verksamheten att alla är på plats. Schemaläggningen tar tid och det går nog åt mellan tre och fem mandagar varje månad till det.

Hitills har meteorologerna endast haft beredskap nattetid, men från och med april kommer de även få planerad natttjänst.

– Vi får se hur det går. Men nu är vårt uppdrag i Afghanistan snart slut och då får vi hem en person därifrån vilket är bra för verksamheten här hemma, säger Mikael Hansson.

Samtidigt fortsätter intresset för förbandets tjänster att öka. Produktionschefen berättar att MetocC de senaste två åren fått in mellan 30 och 50 procent fler beställningar och den uppåtgående trenden verkar hålla i sig.

– Tittar vi på prognosen framåt räknar vi med en ytterligare ökning på mellan tio och trettio procent till 2016, främst inom marinen men också armén. Därefter tror vi att det kommer att plana ut.

Euro 6-motorer för både gas och RME.

Euro 6-V8:an är den första V8 som uppfyller miljökraven

Euro 6-motorerna från Scania, nu i 17 varianter.

Euro 6 finns från 250 till 730 hästkrafter.

Euro 6 motorer av andra generationen sparar upp till 2,2 % bränsle.

En styrkedemonstration

Upplev den rena kraften i Scantias breda motorprogram

Scania – mer än en lastbil

SCANIA
scania.se

HILLEBERG TENTS.

ANY MISSION. ANY CLIMATE. ANYWHERE.

ATLAS MIL

10.9 kg. • Rymmer upp till åtta personer plus utrustning. • Fullt utbyggbart med innertält, golv och absider som tillbehör samt möjlighet att koppla samman fler tält. • Idealiskt för olika användare på många större fältövningar.

KERON 4 GT MIL

6.2 kg. • Rymmer fyra personer plus utrustning. • Tältet har två ingångar/absider, där den ena absiden är förlängd. • Optimalt förhållande mellan utrymme och vikt. • Idealiskt tält för mindre enheter under mobila insatser i alla möjliga situationer och klimat.

STAIKA MIL

4.3 kg. • Rymmer två personer plus utrustning. • Helt fristående tält med två integrerade absider. • Det optimala skyddet för två personer oavsett terräng och förhållanden. • Fungerar utmärkt i stenig terräng och som OP.

Alla Hilleberg Mil tält har sammankopplade men isärtagbara inner- och yttertält, ljusblockerande yttertältsväv, och icke reflekterande staglinor.

I ÖVER 40 ÅR har Hilleberg tillverkat tält i yppersta kvalitet. Skapade och utvecklade i fjällnära norrlandsmiljö är Hillebergtälten en idealisk kombination av låg vikt, styrka och komfort. För mer information, kontakta Hilleberg:

tentmaker@hilleberg.se +46 63 57 15 50

HILLEBERG
THE TENTMAKER

FÖRBUNDSNYTT

SENASTE NYTT FRÅN
OFFICERSFÖRBUNDET

HAR DU KOLL PÅ ARBETS RÄTTEN

Officersförbundet genomför varje år ett antal fackliga utbildningar där du som är medlem i förbundet kan lära dig mer om de lagar och regler som styr arbetsmarknaden. Läs mer på www.officersforbundet.se.

ÄR DU RÄTT FÖRSÄKRAD?

Genom ditt medlemskap i Officersförbundet kan du teckna ett antal personförsäkringar. Vet du vilka försäkringar som du tecknat? Logga in på förbundets hemsida och kontrollera ditt försäkringsskydd.

Fortsatta utmaningar för FM

Officersförbundet delar Försvarens maktens uppfattningar om att det finns utmaningar inom såväl materiel- som personalområdet under de kommande åren.

I början av mars presenterade Försvarens maktens sitt budgetunderlag, BU, för 2015. Officersförbundet samverkade detta i enighet då vi anser att det är relevant och att det klart och tydligt hänger ihop med Försvarens maktens tidigare redovisningar till regeringen.

Det finns, precis som Försvarens makt säger, utmaningar på både personal- och materielområdet. De personalvolymerna som planeras kommer att få konsekvenser för såväl produktion som vidmakthållande av krigsförband och upprätthållande av beredskap. Inom materielområdet finns det inte ekonomiska förutsättningar att skapa operativ balans med nuvarande inriktning.

Foto: Andreas Karlsson - FBB

Officersutbildningen vid FHS är en yrkesutbildning

– De planerade reduceringarna av kontinuerligt tjänstgörande personal innebär så stora obalanser mellan personella resurser och de

uppgifter som ställts på Försvarens makt att det får orimliga konsekvenser för våra medlemmars arbetssituation, säger Mikael Boox, ombudsman.

Officersförbundet ställer sig, precis som tidigare år, tveksam till om de rationaliseringar som tillskrivs försvarsstrukturutredningen kommer att kunna tillgodräknas i den omfattning som Försvarens makt antar i sitt underlag, det vill säga 480 miljoner kronor 2015, 610 miljoner 2016 och 760 miljoner 2017. Vår uppfattning är att de är för ambitiösa. Dessutom är vi också övertygade om att personalkostnaderna kommer att bli högre än beräknat om Försvarens makt ska kunna vara konkurrenskraftig och attraktiv på arbetsmarknaden.

Reservofficerssystemet

Försvarens makt beskriver också reservofficerssystemet och vilka behov och krav som behöver ställas på tidvis anställda officerare och

specialistofficerare. En, enligt Officersförbundet, huvudsakligen bra beskrivning. Det förbundet ställer sig tveksam till är om alternativet som benämns ROK, det vill säga GMU, KMU och tre terminers reservofficersutbildning, ger tillräcklig kvalitet.

– Diskussionen präglas emellanåt av en uppfattning att den grundläggande officersutbildningen vid Förvarshögskolan omfattar en del som är en officersutbildning och en annan del som är någon form av generell akademisk utbildning som kan ersättas av vilken annan akademisk utbildning som helst. Det är en helt felaktig uppfattning. Den grundläggande officersutbildningen vid Förvarshögskolan är en yrkesexamen och det är ingen avgörande skillnad om man ska utöva officersprofessionen som kontinuerligt eller tidvis tjänstgörande, säger Mikael Boox.

Du bestämmer över sparad semester

Arbetsgivaren kan inte tvångsutlägga sparade semesterdagar för att du har fler än 35 sparade dagar.

Varje arbetstagare som har rätt till fler än 20 betalda semesterdagar för ett visst kalenderår får spara en eller flera av de överskjutande dagarna till ett senare semesterår. Men inte hur många som helst.

Hösten 2010 tecknades ett avtal för arbetstagare på det statliga området som innebär att man högst får

ha 35 sparade semesterdagar. Om den outtagna semestern inte rymms inom de 35 dagar som får sparas, betalas s.k. ogulden semesterlön för det överskjutande antalet dagar.

En övergångsbestämmelse ger dock den som redan hade fler än 35 dagar möjligheten att ta ut dessa så att man senast 2015-12-31 har max 35 dagar sparad semester.

Du kan inte tvingas ta ut sparad semesterdag

Officersförbundet har uppfattat

signaler om att Försvarens makt försöker tvångsutlägga sparade semesterdagar för att få ner antalet sparade dagar. Vi upprepar därför förra årets medskick.

– Det finns inte något stöd för detta, vare sig i lag eller avtal. Varje anställd förfogar själv över sina sparade dagar och väljer själv när de ska tas ut, säger Niklas Simson, förhandlingschef.

Foto: Bengt Olof Olsson - TT

OFFICERSFÖRBUNDET PÅ FACEBOOK

Officersförbundet finns på facebook. Där kan du bland annat få glimtar av förbundets dagliga verksamhet. Välkommen att säga vad du tycker om

Officersförbundet och Försvarsmakten och dela med dig av information du tror är intressant för andra medlemmar.

MEDLEMSSTATISTIK

Yrkesverksamma, 7/4 2014

Yrkesofficer	9028	(-47)
Reservofficer	52	(-1)
Soldat/gruppbefäl	3930	(-14)
Hedersmedlem	2	(+0)
Övrig	100	(+3)

Villkorsguiden 2014

Villkorsguiden innehåller kortfattad information om de villkor som gäller i olika sammanhang för dig som är anställd i Försvarsmakten. Villkorsguiden bifogas det här numret av Officerstidningen till alla aktiva medlemmar. Villkorsguiden finns också att läsa på vår mobilsajt och att ladda ner på hemsidan under fliken material.

Fel i villkorsguiden

På sidan 24 under rubriken Övningsdygn finns ett fel i den tryckta upplagan. Ett multiplikationstecken (x) har blivit ett additionstecken (+). Korrekt text är: Övningsdygnstillägg B = 988 kr + 4 timmars ledighet x 0,023% av I-lönen per övningsdygn.

Officersförbundet i Almedalen

Almedalsveckan är i år större än någonsin med fler seminarier och fler utställare. Officersförbundet kommer också att finnas på plats. Vi håller till på Försvarspolitisk arena, S:t Hansgatan 11.

Förbundet arrangerar ett seminarium och bjuder in till två medlemsfika under veckan.

Måndag kl 14.15–15.00

Lyssna till seminariet Den militära personalens syn på försvarspolitik. Medverkar gör Lars Fresker, förbundsordförande, Peter Hultqvist (s) och Johan Forsell (m).

Moderator är Stefan Ring, Allmänna Försvarsförbundet.

Måndag den 30 juni kl 15.00–15.30

Ta en fika och snacka med förbundsordförande Lars Fresker och förbundsdirektör Peter Löfvendahl.

Tisdag den 1 juli kl 13.45–14.15

Ta en fika och snacka med förbundsordförande Lars Fresker och förbundsdirektör Peter Löfvendahl.

Nyheter från F-pan

Uppsägning med anledning av brott mot Försvarsmaktens värdegrund

En soldat har blivit uppsagd från sin anställning då han vid upprepade tillfällen förekommit i filmer som uttrycker främlingsfientlighet, rasism och i förhållande till främmande makt kränkande inslag.

F-pan menar att Försvarsmaktens förtroende för soldaten allvar-

ligt har påverkats då denne aktivt har uttryckt och spridit främlingsfientliga, rasistiska och kränkande åsikter. Soldaten har på ett allvarligt sätt brutit mot Försvarsmaktens värdegrund och F-pan finner därför att soldatens ska sägas upp från sin anställning.

Löneavdrag för att ha lagt ut uniformsjacka till försäljning

En yrkesofficer fick efter tjänstgöring utomlands med sig en uniformsjacka hem som skulle ha bränts på plats. Officeren ansåg att jackan var att betrakta som skräp då den egentligen skulle ha bränts upp. Han lade senare ut jackan till försäljning på internet men insåg redan dagen efter att det kanske var olämpligt och tog bort annonsen.

F-pan menar att även om officeren betraktade jackan som kasserad hade han ingen rätt att sälja den eftersom

även kasserad materiel tillhör Försvarsmakten. Då officeren oavsiktligt fått med sig jackan hem och dessutom själv insett det olämpliga i att annonsera ut den och därför också tagit bort annonsen igen, anser F-pan att det inte föreligger saklig grund för uppsägning. F-pan finner dock att officeren gjort sig skyldig till en tjänsteföreteelse som inte kan anses som ringa och bestämmer påföljden till tjugofem procents löneavdrag i tre dagar.

Löneavdrag för kränkande av rekryter

En yrkesofficer har fått löneavdrag med tjugofem procent i fem dagar. Anledningen är att han vid ett flertal tillfällen använt ett klart olämpligt språkbruk och därigenom kränkt rekryter under den grund-

läggande militära utbildningen. F-pan menar att det är av stor vikt att alla anställda vinnlägger sig om ett korrekt bemötande av rekryter och anställda och fastställer påföljden till löneavdrag.

Välkommen till Örlogshotellet i Stockholm

Som medlem i Officersförbundet har du förmånspris på boendet på Örlogshotellet. Hotellet som ligger på Teatergatan i centrala Stockholm ägs av Stiftelsen Drottning Victorias Örlogshem som har funnits sedan 1908. Syftet var till en början att erbjuda värnpliktiga en plats där de kunde läsa dagstidningar och dricka kaffe m.m. När Örlogshemmet flyttade till Teatergatan i mitten av fyrtioalet började man även erbjuda övernattnings i

Stockholm till rimliga priser.

Hotellet har ca 50 rum och frukost ingår i priset, enkelrum kostar inte mer än 700 kronor/natt och dubbelrum 1000 kronor/natt (april 2014).

Läs mer och boka på www.orlogshotellet.com Uppge att du är medlem i Officersförbundet för att få förmånspriset.

Officersförbundets stipendium!

Tre av officersförbundets förtroendevalda tilldelades Officersförbundets stipendium om 20 000 kronor vardera vid förbundsstyrelsens möte i mars.

HÅKAN BACKLUND, OF FMTM.

”Verksamheten i OF FMTM har utvidgats då Håkan under många år arbetat hårt med att informera om facket, vilket medfört att många har anslutit till OF. Håkan har även arbetat intensivt för att organisera OF FMTM som har spridning på ca 20 olika platser i Sverige.”

MATS HÄGGSTRÖM, OF HKP

”Genom sitt engagemang och sätt påverkar Mats både styrelsen och den enskilda medlemmen på ett mycket positivt sätt. Det fackliga arbete som Mats har lagt ned har haft en betydande inverkan på

Foto: Privat

Peter Oscarson

OF-helikopter. Mats är drivande och väl insatt i våra frågor och gör att vi får genomslag i såväl samverkan som förhandling.”

PETER OSCARSON, ÄRNA OF.

”Peters brinnande fackliga intresse genomsyrar hans sätt att oförtrutet ta sig an medlemmarnas ärenden. Aldrig har en dörr varit stängd, aldrig har ett stöd saknats. Med en gedigen kunskap, erfarenhet av förhandlingstaktik och en stor nypa

envishet har Peter stöttat och bistått medlemmar genom åren. Även för de förtroendevalda har Peter alltid varit en riktig stöttsten.”

Forsätt att nominera

Du kan när som helst nominera vardagshjälten som gjort fackliga insatser som gynnat medlemmar i Officersförbundet. Stipendier kommer att delas ut allteftersom. Vid förbundsstyrelsens möte i november sker sedan en ceremoni för dem som fått stipendiet fram till dess.

Stipendiet syftar till att uppmärksamma och premiera gott fackligt ledarskap och goda fackliga prestationer.

Stipendiet är inte öronmärkt att användas till något särskilt ändamål utan är en uppmuntran för genomförda goda insatser. Den nominerade måste vara anmäld som facklig förtroendeman för Officersförbundet. Man kan bara få stipendiet en gång

Foto: Privat

Mats Häggström

och medlemmar i förbundsstyrelsen kan inte få det. Både officersföreningar och enskilda medlemmar har möjlighet att nominera.

De uppgifter som behövs är:

- Namn på den nominerade
- Motivering, d.v.s. vad den nominerade ska uppmärksammas för
- Vem/vilka det är som nominerar.

Sänd nomineringen till maria.vonbelow@officersforbundet.se

Försvärshögskolan söker
- Programchef för officersprogrammet
- Chef för strategiavdelningen

Läs mer på fhs.se

Försvärshögskolan verkar som högskola med examenstillstånd sedan 2008. Våra huvudområden är krigsvetenskap, statsvetenskap med två olika inriktningar; krishantering och internationell samverkan samt säkerhetspolitik och strategi, ledningsvetenskap, ledarskap, folkrätt, militärhistoria och militärteknik. Högskolan finns i Stockholm och Karlstad och har cirka 350 medarbetare.

Varsågod, medlemslånet med extra förmånlig ränta för dig

Som medlem i Officersförbundet kan du låna från 20 000 upp till 350 000 kronor till en rörlig ränta på 5,64 procent. Välj själv om du vill bli av med dyra smålån, åka på drömräsa eller renovera köket. Ingen säkerhet behövs och inga avgifter finns. Du kan när som helst lösa lånet utan extra kostnad.

Gör så här för att ansöka om medlemslån

- Ring 0771-MEDLEM (0771-633 536) om du vill ha ett lånebesked direkt.
- Logga in på Internetkontoret (om du redan är SEB-kund).
- Besök seb.se/medlemslan.
- Kom in på närmaste kontor – du får besked och hjälp medan du väntar.

Kom ihåg att berätta att du är medlem i Officersförbundet
Läs mer på seb.se/medlemslan

Aktuell medlemslåneränta är för närvarande 5,64 %. En sedvanlig kreditprövning görs alltid. Om den rörliga årsräntan är 5,64 %, blir den effektiva räntan 5,79 % för ett annuitetslån på 100 000 kronor upplagt på 5 år, ingen uppläggningsavgift, och betalning sker via autogiro. Det totala beloppet att betala, vid oförändrad ränta blir 114 995 kronor och din månadskostnad blir 1 916 kronor. Årsränta per 2014-01-08.

SEB

Örlogshotellet Stockholms city

Förmånspris för Officersförbundets medlemmar!

Centralt, lugnt läge. Nära med båt, T-bana, buss och spårvagn.

Som för försvarsmaktens och övriga anställda inom försvarsdepartementets verksamhetsområde inkl. medlemmar i hemvärnet, frivilliga försvarsorg. och militära kamratföreningar i SMKR, rekryter under utbildning till sjömän och soldater samt aspiranter och kadetter under utbildning till officer. Gäller även för veteran samt nära anhörig – make/maka & barn – till personal tjänstgörande i utlandsstyrkan.

För rumsbokning:
www.orlogshotellet.com
info@orlogshotellet.com
Tel. 08-611 01 13

Stiftelsen
Drottning Victorias Örlogshem
etabl. 1908

VÄLKOMNA ÄVEN INOM T.EX. STATENS RAMAVTAL

Otålig!

Eller framåt...

Milso erbjuder Teknik-, Lednings- & IT-tjänster inom försvarsområdet. Våra uppdrag handlar om allt från Gripen, helikoptrar och telekrig till stridsfordon och materiel för markarenan.

Vi har plats för fler drivna kollegor.
Är du en av dem?
- Hör av dig!

Milso
Man in the loop solutions

Milso AB Wennerbergsgatan 10 112 58 Stockholm www.milso.se

FÖRBUNDSMÖTE 2014

Förbundsmötet – så funkar det

Förbundsmötet som är Officersförbundets högsta beslutande organ samlas den 18-20 november 2014 för att välja hur förbundet ska arbeta de kommande åren.

På förbundsmötet bestäms bland annat innehållet i förbundets fackliga program och stadgar och budgeten för kommande verksamhetsperiod. Förbundsmötet väljer också ny styrelse, nya revisorer och en ny valberedning.

Förbundsmötet äger rum vart tredje år. Då samlas representanter, så kallade ombud, för officersföreningarna. Antalet ombud som en officersförening får delta med på ett förbundsmöte varierar beroende på föreningens storlek. Ju större förening, desto fler ombud.

Inför förbundsmötet tas förslag till beslut fram. De förslag som kommer från förbundsstyrelsen kallas för propositioner. De förslag som kommer från en förening eller

enskild medlem heter motioner.

Förbundsstyrelsens propositioner till det fackliga programmet, stadgarna och förbundets ekonomi kan du läsa om här intill. De finns också i sin helhet på officersförbundet.se under rubriken Om förbundet/förbundsmöte.

Medlemmarnas beslutsförslag – Motioner

Alla enskilda medlemmar och officersföreningar kan lämna egna

beslutsförslag – motioner – inför förbundsmötet.

En motion kan handla om vilket område som helst som har facklig anknytning. Titta till exempel i Officersförbundets fackliga program och stadgar. Finns det till exempel något i förbundets fackliga program eller stadgar du vill ändra på så är det dags att signalera detta genom att skriva motioner.

Som medlem får du skriva hur många motioner du vill. Samtliga motioner som lämnats in kommer att tas upp för behandling och omröstning på förbundsmötet.

Du skickar dina motioner till din officersförening som yttrar sig över motionen och skickar den till Officersförbundets kansli senast den 18 augusti. Det är viktigt att

du lämnar in dina motioner till officersföreningen i god tid.

Du kan även skicka motionen till kansliet, kansliet@officersforbundet.se, som i sin tur lämnar motionen till din förening för ett yttrande.

Ett sakområde per motion

Varje motion ska bara behandla en fråga och innehålla följande delar:

- Rubrik som sammanfattar vad motionen handlar om
- Text som beskriver och motiverar förslaget
- Beslutsförslag
- Ditt namn och vilken förening du tillhör.

C.A.G

Novus Consulting blir CAG Novus Consulting

Novus Consulting har namnändrat till CAG Novus Consulting. Namn- och logotypeändringen är en anpassning till övriga dotterbolag inom CAG Group som Novus Consulting tillhört sedan företaget etablerades 2008.

CAG

CAG Novus Consulting är ett kunskapsföretag med fokus på ny teknologi och verksamhetskompetens inom försvarssektorn. Exempelvis stödjer vi Försvarsmakten med integration och migration i nya insats- och verksamhetsledningssystem samt även spetskompetens inom radio och militära ledningssystem och logistik vid FMV. Läs gärna mer på cag.se.

Besök cag.se eller kontakta Magnus Söderström, tel. 070 668 38 33.

FÖRBUNDSMÖTE 2014

Kalendarium inför Förbunds möte 2014

Maj

Den 7 maj är det deadline för officersföreningarna att lämna reaktioner på valberedningens första förslag på vilka personer de förordar att bli valda till FS-ledamöter, revisorer och hedersmedlemmar (remiss nr 1 från valberedningen).

12 maj: Kallelse till förbundsmöte skickas ut tillsammans med propositionerna 8–10 (förbundsstadgar och rättshjälp, fackliga programmet, ekonomi och medlemsavgifter m.m.), anvisningar för motioner och anvisningar för anmälan av ombud.

19 maj: Valberedningen skickar ut ett nytt förslag till förbundsstyrelse m.m. (remiss 2) där hänsyn tagits till reaktionerna på remiss 1.

26 maj: Propositionerna 1–7 skickas ut. Dessa propositioner gäller formalia och arbetsordning under förbundsmötet.

Juni

19 juni: Sista dag för officersföreningarnas reaktioner på remiss nr 2 från valberedningen.

Augusti

18 augusti: sista dag för officersföreningarna att lämna motioner med yttranden. Officersföreningen behöver alltså ha din motion i god tid inför detta datum.

September

8 september: Valberedningen skickar ut ännu ett förslag till förbundsstyrelse m.m. (remiss 3).

18 september: Sista dag för officersföreningarna att anmäla sina representanter – ombud – till förbundsmötet.

Oktober

9 oktober: Förbundsstyrelsens yttrande över inkomna motioner skickas ut.

15 oktober: Sista dag för reaktioner på remiss 3 från valberedningen.

27 oktober: Valberedningens slutliga förslag skickas ut. Under förbundsmötet kommer ombuden att rösta om detta förslag. Det är då möjligt att personer som inte finns med på den slutliga listan röstas fram. Villkoret är dock att valberedningen under året fått in nomineringar på dessa personer.

November

18–20 november: Förbundsmöte

Tänk på din trygghet. Det gör vi.

Vad händer med dig och din familjs ekonomi om du skulle råka ut för en olycka eller bli långvarigt sjuk? Officersförbundet har tänkt på dig och satt ihop ett försäkringspaket som skyddar dig.

Läs mer om dina medlemsförmåner på www.officersforbundet.se eller kontakta medlemservice på telefon 08-440 83 30.

FÖRBUNDSMÖTE 2014

Propositionerna 8–10

Ersättningskommitté

Även förbundets stadgar har tittas över inför förbundsmötet.

Förbundsstyrelsen föreslår i proposition 8, Stadgar och rättshjälp, att det ska tillsättas en ersättningskommitté som har till uppgift att ta fram förslag på ersättningar till förbundsstyrelse, valberedning, revisorer och ersättningskommitté.

– Vi har lagt förslaget om att tillätta en särskild ersättningskommitté för att ytterligare minimera risken för att jäv uppstår. Det gäller till exempel förbundsstyrelsens ersättningar som förbundsmötet visserligen beslutar om men på förslag av förbundsstyrelsen säger

Karl-Johan Boberg, förbundsstyrelseledamot.

Färre och mer mätbara mål

Officersförbundets fackliga program, proposition 9, beskriver inriktning och mål för förbundets verksamhet de närmaste tre åren. Programmet tar bland annat upp förbundets syn på arbetsmiljö, kompetens och personalförsörjning, lön och andra anställningsvillkor men beskriver också hur förbundet ska arbeta med information, facklig utbildning och rekrytering.

Förbundsstyrelsen föreslår att vi nu ska minska antalet mål och göra de som är kvar mer påtagliga och mätbara.

– En hel del av de mål som finns i nuvarande fackliga program är väldigt luftiga och svåra att redovisa. Mycket av det som sägs under målen finns dessutom redan beskrivet i tidigare avsnitt i programmet. Vår ambition har varit att tvätta bort upprepningar och göra målen tydligare, säger Thomas Malmström, förbundsstyrelseledamot.

Sänkta medlemsavgifter

Inför varje verksamhetsperiod skriver förbundsstyrelsen en ekonomiproposition för de tre kommande åren. Den innehåller förslag till budgetplan och medlemsavgifter.

Förbundsstyrelsen föreslår i proposition 10, Ekonomi, fortsatta satsningar på förbundets föreningar och utbildning av medlemmar. Förbundsstyrelsen föreslår också att förbundet ska sänka medlemsavgifterna och ändra avgiftsklasserna.

– Vi har återhämtat oss snabbt efter den globala ekonomiska krisen 2011 som även drabbade förbundet. Vi har haft en positiv medlemsutveckling och har också sett över våra kostnader. Vi kan därför nu föreslå ett nytt avgiftssystem som innebär en sänkt avgift för de flesta av förbundets medlemmar och oförändrad för övriga, säger Niclas Schöld, förbundsstyrelseledamot.

Vill du sätta kunskap i system?

team

stjärna

Vill du arbeta för ett företag där teknisk kunskap och mjuka värden är lika viktiga? Och där kunskapsutveckling är bärande i företagskulturen?

TILL COMBITECH I VÄXJÖ söker vi dig som vill arbeta med verksamhetsfrågor inom Försvarmaktens ledningssystem och kommunikationslösningar. Du blir en del av vårt uppdrag Ledinfo-SE och i ett sammansvetsat team som präglas av ett flexibelt arbetssätt. Vi ger dig möjlighet att arbeta i teknikens framkant och växa på alla plan – personligt, kompetensmässigt och karriärmässigt.

Läs mer om tjänsten och om andra lediga jobb på combitech.se/jobb

VI ÄR ALLA KONSULTER PÅ COMBITECH, ett nordiskt teknikkonsultbolag med över 1400 medarbetare i Sverige, Norge och Finland. Vi är marknadsledande i Sverige på konsulttjänster inom försvarsområdet.

COMBITECH

FÖRBUNDSMÖTE 2014

Dags att välja ny förbundsstyrelse

Nu är det dags att ta ställning till valberedningens första förslag. Den 17 mars skickade valberedningen ut sin första remiss med förslag på förbundsstyrelse och revisorer för nästkommande verksamhetsperiod.

Valberedningens förslag ser ut som till höger och är utskickat till alla officersföreningar. Valberedningen har uppmanat alla officersföreningar att yttra sig över förslaget. Vid förslag till förändringar så är det viktigt att föreningen motiverar varför förändringen ska göras och vem eller vilka som ska bytas ut.

Endast de som är nominerade av

någon officersförening (oavsett nuvarande förtroendeuppdrag) är valbara vid förbundsmötet. Vill du nominera någon kollega så måste du alltså vända dig till din officersförening med ditt förslag.

Naturligtvis kollar du också med den du vill nominera så att han/hon verkligen vill ställa upp.

Officersföreningarna kan fortfarande nominera kandidater till:

- Styrelseledamöter och suppleanter.
- Revisorer och suppleanter
- Valberedning och suppleanter
- Hedersmedlemmar

Senast den 7 maj vill valberedningen ha svar på remiss 1 från föreningarna. Ta chansen och gör din röst hörd!

Remiss 1 Valberedningens förslag inför Förbundsmöte 2014.

Förbundsordförande	Lars Fresker	OF Bothnia
1:e vice ordförande	Karl-Johan Boberg	OF AMF
2:e vice ordförande	Maria von Below	OF F21
Ledamot	Gabriel Bris	HSOF
Ledamot	Göran Carlsson	OF HKV
Ledamot	Mattias Hansson	KfI OF
Ledamot	Johan Hamlin	OF Livgardet
Ledamot	Magnus Johansson	OF Enköping
Ledamot	Per Jönsson	OF F7
Ledamot	Hans Lundgren	OF HKP
Ledamot	Susanne Nyberg	KfI OF
Ledamot	Henrik Rudolfsson	OF FMV
Ledamot	Niclas Schöld	OF Skaraborgarna
Ledamot	Josefina Åsemyr	Wanäs OF
Ledamot	Johan Öhlén	OF Göteborg
Suppleant	Rickard Benedetti	OF AMF
Suppleant	Leif Bergsell	OF F17
Suppleant	Tomi Kovero	OF Bothnia
Suppleant	David Lindblom	OF Skaraborgarna
Suppleant	Jacob Romlin	Årna OF
Suppleant	Mikael Vinde	MarinB/SSS
Revisor	Per Thulin	OF Södra Skåningarna
Revisor	Jonas Holmgren	OF Bothnia
Revisor suppleant	VAKANT	
Revisor suppleant	VAKANT	

OFFICERSTIDNINGEN

Din tidning!

Skriver Officerstidningen om rätt saker?
Har du tips, åsikter eller uppslag?
Kontakta redaktionen!

ANSVARIG UTGIVARE/CHEFREDAKTÖR
Eva Langlet, Tel 08-440 83 34 eva.langlet@officersforbundet.se

Udda!

Eller unik...

Milso erbjuder Teknik-, Lednings- & IT-tjänster inom försvarsområdet. Våra uppdrag handlar om allt från Gripen, helikoptrar och telekrig till stridsfordon och materiel för markarenan.

Vi har plats för fler unika kollegor.
Är du en av dem?
- Hör av dig!

Milso
Man in the loop solutions

Milso AB Wennerbergsgatan 10 112 58 Stockholm www.milso.se

Wiktorins plan var att satsa på flygvapnet och JAS.

Hur många ominriktningar tål Försvarsmakten?

”FOI: Försvaret bör bli offensivt” (notis i Officerstidningen nr 2/2014). Notisen handlar om en rapport från FOI, skriven av den kände försvarsforskaren Krister Andrén. Han hävdar bland annat följande i rapporten. Försvarets förmåga att möta väpnat angrepp har för överskådlig tid avförts som grund för dimensionering och operativ inriktning av det militära försvaret.

Försvarets traditionella huvuduppgift, att verka krigsavhållande, har samtidigt fallit i glömska. Sverige har sämre krigsavhållande tröskelförmåga än Finland, trots att Sveriges årliga försvarskostnader är avsevärt högre, 39 miljarder kronor; Finlands 24 miljarder kronor. Det krävs nu en beredskap för en omprövning av försvarets inriktning.

Den som gjordes med start för 15 år sedan tog dåvarande ÖB Owe Wiktorin (ÖB 1994–2000) till sig äran av (Försvarets Forum nr 2 / 2000).

Vill Andrén nu ominrikta den ominriktningen? Innan den frågan besvaras bör bakgrunden till och konsekvenserna av Wiktorins ominriktning belysas.

Wiktorin skrev 1998-10-12 till regeringen och krävde att försvaret skulle ominriktas. Det innebar att

han underkände det knappt två år gamla, gällande försvarsbeslutet. Det hade inte hänt i mannaminne att en ÖB hade vågat komma med ett så omstörtande förslag utan att ha fått regeringens uppdrag att utreda saken.

Statsvetenskapligt problem

Försvarsminister Björn von Sydow fick därmed ett statsvetenskapligt problem, som han enligt sina dagböcker (Krigsvetenskaps akademiens tidskrift nr 1/ 2010) ägnade mycket arbete åt att lösa. Däremot finns inga tecken på att von Sydow ägnade någon uppmärksamhet åt det strategiska problem, som ÖB:s förslag innebar att vi skulle få det försvar som det i framtiden skulle finnas reella krav på och rimliga resurser för?

När den politiska processen i saken var genomförd – i och med

försvarsbeslutet år 2000 – kunde ÖB Wiktorin med stor tillfredsställelse konstatera att politikerna hade godtagit hans plan (Försvarets Forum nr 2/2000). Kärnpunkterna i denna plan hade han formulerat redan 1994: ”Lägg ned territorialförsvaret, minska arméstridskrafterna, satsa på flygvapnet och JAS och låt Högkvarteret sköta detta utan inblandning från politiker.” (Jämtlands fältjägarregemente 4, 2006, s 28)

Dränerad försvarsekonomi

Försvarsbeslutet 2009 (FB 09) är en logisk följd av Wiktorins ominriktningsplan, Det innebär – i korthet – att som Andrén visat – försvarets huvuduppgift förträngs. Försvarsekonomi har dränerats som en följd av satsningen på JAS. Hur detta gått till skildras i Wilhelm Agrells ”Fredens illusioner” (2010) och i min bok ”Var vi redo?” (2013) Det är ingen tvekan om att Andrén är kritisk mot Wiktorins ominriktning och därmed mot FB 09. Men tyvärr kommer hans konkreta förslag med stor sannolikhet att göra den andra villan värre än den

första. Det beror på främst tre faktorer:

1. Lika litet som Wiktorin redovisar Andrén någon bedömning av vilket försvar som reellt behövs och som vi rimligen kan vidmakthålla.
2. Andrén underkänner defensiva åtgärder, d.v.s. att parera hot. Han föreslår i stället en offensiv taktik, nämligen att straffa en angripare.
3. Straffen ska utdelas med fjärrstridskrafter. Det innebär bland annat en fortsatt satsning på JAS, d.v.s. en satsning på ett system, som är mycket sårbart om det inte sker en drastisk utbyggnad av flygbassystem och luftvärn.

Andréns ominriktning blir med stor sannolikhet bara en förlängning av nuvarande inriktning.

CARL BJÖREMAN
Generallöjtnant (pensionerad)

Ukraina och konsekvenser för Sverige

Det ryska strategisk överfallet på Krim inleddes den 28 februari med luftburen brigad och Spetsnaz-förband. Den överraskande militära operationen mot Krim, doldes av den omfattande beredskapskontrollen med 150 000 soldater i västra och centrala Ryssland, som startade den 26 februari. Pro-rysk milis på Krim understödde angreppet.

Tidigt intogs parlament samt ukrainska garnisoner och flygfält. Krim införlivades med Ryssland på ett folkrättsvidrigt sätt. Ytterligare rysk trupp har tillförts Krim-halvön under mars. Ukraina mobiliserade och begärde hjälp från Nato – men Ukraina avvisades militär hjälp från Nato och USA.

FN, Nato och EU har vädjat om diplomatisk lösning utan resultat, vissa begränsade sanktioner har införts. Istället har Ryssland, under mars, fört fram ett stort antal ryska trupper till Ukrainas östra och norra gräns. Ryska Spetsnaz-förband har utgångsgrupperats inne i Ukraina – några har lyckats gripas

av ukrainsk polis. Ryska provokationer äger rum i flera ukrainska städer, bland annat i Odessa, Donetsk och Luhansk. Stor risk för omfattande provokationer i östra Ukraina under april.

Om Ryssland går vidare och invaderar fler delar av östra Ukraina, vet vi inte, men president Putin har militär handlingsfrihet och har deklarerat politisk vilja. Det politiska och militära trycket mot Ukraina är enormt.

I de baltiska staterna och Polen är oron stor, för vad Ryssland kan komma att göra i framtiden.

Nato förstärker militärt i alla Nato länder i Östeuropa. De säker-

hetspolitiska konsekvenserna för Europa och Sverige bör bli omfattande.

Förslag till försvarsberedningen

Till försvarsberedningen, som ska presentera sitt förslag den 15 maj, vill jag föreslå följande förändringar:

- Inför åter totalförsvar och civilförsvarspikt.
- Återskapa beredskapslager (olja, livsmedel, läkemedel m.m.).
- Inför militär grundutbildning av värnpliktiga, men bibehåll även yrkessoldaterna.
- Genomför krigsförbandsövningar ("repövningar") samt höj den operativa förmågan.
- Nya luftvärnsrobotar som kan bekämpa moderna markrobotar och andra missiler.

- Återupprätta militär garnison på Gotland (pansar och luftvärn).
- Sätt upp tre-fyra brigader samt särskilda arméförband för storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö.
- Satsa på ubåtsjaktförmåga och förmåga att skydda Sveriges importförbindelser.
- Börja öva militärt och civilt enligt solidaritetklausulen d.v.s. "Sverige bör därför kunna ge och ta emot civilt och militärt stöd."

Avslutningsvis bör försvarsberedningen föreslå att Sverige blir fullvärdig medlem i försvarsalliansen Nato.

LARS BJÖRK
Fd major

RÖS-skyddat säkerhetsskåp

för servrar i skalskyddsklass SS1/ EMP

Säkerhetsskåpet har utvecklats av KAMIC tillsammans med Rosengrens på uppdrag av försvaret. Skåpet är en säkerhetsinvestering för att skydda viktig information på servrar m.m. från intrång. Välkommen att kontakta oss för mer information!

ROSENGRENS

KAMIC • Box 278, 651 07 KARLSTAD • 054 - 57 01 20 • www.kamicemc.se
ROSENGRENS • Box 315, 192 30 SOLLENTUNA • 010- 209 51 36 • www.rosengrens.se

A PART OF KAMIC COMPONENTS

Swedbank och Sparbankerna

Behöver du ett lån?

I samverkan med ditt fackförbund kan vi erbjuda dig ett bra alternativ.

Medlemslånet ger dig möjlighet att ta ett lån till bra villkor. Du kan låna mellan 30 000 – 300 000 kr utan krav på säkerhet, räntan* är låg och inga avgifter tillkommer. I lånet ingår försäkringen Liv- och Betalskydd utan extra kostnad. Det innebär att vi kan erbjuda dig ett av Sveriges tryggaste lån.

Läs mer på swedbank.se/medlemslan

* effektiv ränta 5,75% (april 2014)

VAPENVÅRD FÖR PROFFS

PREMIUM SUPPLIER OF

WEAPON ACCESSORIES

VEHICLE ACCESSORIES

FORENSICS EQUIPMENT

CLP
SYSTEM AB

Webshop at – <http://shop.clp.se>

At your service

CLP System AB
Box 7002, S-187 11 Täby
Sweden

Phone: +468 - 732 44 05
E-mail: info@clp.se
Internet: www.clp.se